

**Uchwała Nr
Rady Powiatu Stargardzkiego
z dnia**

projekt

w sprawie przyjęcia "Sprawozdania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie za 2016 rok oraz informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu stargardzkiego za 2016 rok"

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn.zm.) w zw. z art. 12a ust.3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2015, poz. 1412 z późn.zm.) oraz § 6 ust. 2 Statutu Powiatu Stargardzkiego (Dz.Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r., poz. 2164 z późn.zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Sprawozdanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie za 2016 rok oraz informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu stargardzkiego za 2016 rok."

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

„Pod względem formalno - prawnym
bez zastrzeżeń”

RAJCA PRAWNY

Katarzyna Petri-Musiał

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016 r., poz. 814 z późn.zm.) oraz Statut Powiatu Stargardzkiego (Dz.Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 r., poz. 2164 z późn.zm.) stanowią, że Rada Powiatu w formie uchwał, wyraża opinie i zajmuje stanowisko w sprawach związanych z realizacją kompetencji stanowiących, kontrolnych i społecznych.

Zgodnie z planem pracy Rady Powiatu na 2017 r. w miesiącu marcu przewidziano "Sprawozdanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie za 2016 rok oraz informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu stargardzkiego za 2016 rok."

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku na posiedzeniu w dniu 10 marca 2017 r. pozytywnie zaopiniowała przedmiotowe sprawozdanie.

Wobec powyższego wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.

Członek Zarządu
Iryna Agatha Luchta

**Opinia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku
w sprawie " Sprawozdania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie za
2016 rok oraz informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu stargardzkiego na koniec
2016 roku"**

Na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 814, z późn. zm.) Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w dniu 10 marca 2017 r. jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała " Sprawozdanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie za 2016 rok oraz informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu stargardzkiego na koniec 2016 roku" oraz projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie przyjęcia "Sprawozdania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie za 2016 rok oraz informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu stargardzkiego na koniec 2016 roku."

Przewodniczący Komisji Bezpieczeństwa i Porządku

Starosta Stargardzki

Ireneusz Rogowski

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PAŃSTWOWEGO
POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO
WRAZ Z INFORMACJĄ O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU STARGARDZKIEGO
ZA ROK 2016.**

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	1
II.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	1
III.	Stan sanitarny zakładów leczniczych	4
IV.	Ocena przychodni, indywidualnych praktyk i innych zakładów	5
4.1.	Stan techniczny	5
4.2.	Dezynfekcja	5
4.3.	Sterylizacja	5
4.4.	Sprzątanie	5
V.	Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	6
5.1.	Opis stanu sanitarnego obiektów	6
5.2.	Nadzór nad produkcją pierwotną	7
5.3.	Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów do kontaktu z żywnością	8
5.4.	Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami, organami samorządowymi	8
5.5.	Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia	10
5.6.	Nadzór na suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego	10
5.7.	Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów	12
5.8.	Nadzór nad przebiegiem imprez masowych	12
VI.	Zagadnienia z zakresu higieny komunalnej	13
6.1.	Stan sanitarny wybranych obiektów	13
6.2.	Ogólna liczba kontroli	13
6.3.	Liczba zamknięć, wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części	14
6.4.	Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych obiektów	14
6.5.	Charakterystyka obiektów	15
6.6.	Stan sanitarny obiektów	17
6.7.	Inne obiekty	19
6.8.	Cmentarze i zakłady pogrzebowe	19
6.9.	Zabezpieczenie imprez masowych	20
6.10.	Inne informacje o podjętych działaniach	20
VII.	Szkoły i inne placówki oświatowo - wychowawcze oraz wypoczynek dzieci i młodzieży	21
7.1.	Liczba placówek będących pod nadzorem	21
7.2.	Ogólna liczba kontroli placówek będących pod nadzorem	21
7.3.	Liczba dzieci i młodzieży	22
7.4.	Liczba interwencji	22
7.5.	Liczba zamknięć obiektów	22
7.6.	Realizacja zamierzeń ujętych w planie	22
7.7.	Zmiany w infrastrukturze obiektów	23
7.8.	Charakterystyka placówek	23
7.9.	Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach	24
7.10.	Działalność pokontrolna	28
VIII.	Warunki sanitarno – higieniczne w zakładach pracy	28
8.1.	Warunki higieniczno - zdrowotne środowiska pracy	28
8.2.	Nadzór bieżący nad zakładami pracy	29
8.3.	Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne	30
8.4.	Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne	30
8.5.	Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami	31
8.6.	Choroby zawodowe	31

8.7	Środki zastępcze	31
IX.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	32
X.	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	33
XI.	Podsumowanie stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu	38

I. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny działa na terenie powiatu stargardzkiego obejmującego 10 gmin: miejska Stargard, miejsko – wiejskie: Ińsko, Chociwel, Dobrzany, Suchań oraz wiejskich: Stargard, Dolice, Marianowo, Stara Dąbrowa, Kobylanka na obszarze 1 519 km², zamieszkanym przez 120 593 osoby.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego znajduje się 3 725 obiektów, w których przeprowadzono 2077 kontroli, pobrano do badań 992 próbki żywności wody do spożycia przez ludzi, wody użytkowej, wody z kąpielisk i basenów oraz próbek mikrobiologicznych, wykonano 36 oznaczeń chemicznych i 4863 oznaczenia fizyczne, wydano 740 decyzji administracyjnych merytorycznych, 358 decyzji – płatniczych, nałożono 9 mandatów na kwotę 3000,00 zł.

W dniu 31.12.2012r. Wojewoda Zachodniopomorski Zarządzeniem nr 779/2012 nadał statut Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Stargardzie, wg którego w strukturach Stacji działają:

- Oddział Nadzoru Sanitarnego, w tym:
  - Sekcja Higieny Pracy,
  - Sekcja Higieny Żywnienia, Żywności i Przedmiotów Użytku,
  - Sekcja Epidemiologii,
  - Sekcja Higieny Komunalnej,
  - Sekcja Pobierania Próbek,
  - Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży,
  - Stanowisko ds. Nadzoru Zapobiegawczego,
    - Oddział Ekonomiczno - Administracyjny;
    - Samodzielne Stanowisko ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia;
    - Samodzielne stanowisko pracy Głównego Księgowego;
    - Samodzielne Stanowisko Pracy Głównego Specjalisty ds. Jakości;
    - Samodzielne Stanowisko Pracy Radcy Prawnego.

II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

- liczba obiektów w ewidencji – 248,
- liczba przeprowadzonych kontroli – 155,
- liczba obiektów w złym stanie sanitarno-technicznym - 1,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych ogółem- 119,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych – dotyczących opiniowania pomieszczeń – 12,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych- dotyczących odsunięcia od zajęć z powodu zakażenia pałeczkami Salmonella – 102,
- liczba wydanych decyzji administracyjnych- dotyczących osoby, która samowolnie oddaliła się ze szpitala (zachorowanie na gruźlicę) - 1
- liczba wydanych decyzji administracyjnych - dotyczących zamknięcia przedszkoli w związku z zatruciem pokarmowym.- 2
- liczba wydanych decyzji administracyjnych merytorycznych - 2,
- liczba i kwota wydanych decyzji – rachunków – 19/839,39 zł.
- liczba i kwota nałożonych mandatów – 1 na kwotę 300 zł.
- liczba pobranych próbek – 97,
- wnioski / interwencje – 2 (nie potwierdzone),
- postanowienia – 4 ,
- tytuły wykonawcze – 6,
- liczba osób, które zachorowały na choroby zakaźne - 1151,
- liczba przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych – 446,
- liczba osób objętych dochodzeniami – 957.

Na podstawie przesłanych formularzy podejrzenia/zachorowania na chorobę zakaźną przeprowadzono 446 dochodzeń epidemiologicznych. Na choroby zakaźne zachorowało 1151 osób, a 957 osób objęto nadzorem epidemiologicznym. Rejestracja wszystkich zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych po przeprowadzeniu analizy zgłoszonych zachorowań i wywiadu epidemiologicznego. Wszystkim świadczeniodawcom działającym na terenie działalności PSSE w Stargardzie przypominano o konieczności terminowego zgłaszania podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne.

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stargardzie w roku 2016r. wystąpiły zachorowania na następujące choroby zakaźne:

Lp.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w 2016r.	Hospitalizacja
1.	Salmonellozy	67	27
2.	Salmoneloza - posocznica	1	1
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	11	9
4.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	5	4
5.	Giardiza (lamblioza)	1	1
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe	73	46
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	33	26
8.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO u dzieci do 2 lat	429	136
		174	118
9.	Krztusiec	7	2
10.	Płonica (szkarlatyna)	85	0
11.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i>	15	6
12.	Kiła	3	0
13.	Rzeżączka	2	0
14.	Borelioza (choroba z Lyme)	36	3
15.	Choroba Creutzfeldta-Jakoba	1	1
16.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	26	0
17.	Wywiady epidemiologiczne przeprowadzone w związku z pokąsaniem przez zwierzęta.	120	0
18.	Ospa wietrzna	355	0
19.	Różyczka	1	0
20.	Świnka	9	0
21.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	5	5
22.	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone	3	3

23.	Wirusowe zapalenie wątroby typ B	19	0
24.	Wirusowe zapalenie wątroby typ C	22	1
25.	Nowo wykryte zakażenia HIV	1	0
26.	Grypa	7	6
27.	Clostridium difficile	15	15
28.	Gruźlica - nowe zachorowania	10	10

W okresie od 01.01.2016r. – 31.12.2016r. wystąpiło 6 zbiorowych zatruc pokarmowych.

Podjęte działania: przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, omówiono drogi przenoszenia zakażenia i zapobieganie przeniesieniu zakażenia na inne osoby oraz zasady higieny przy przygotowywaniu potraw.

Zalecono badania kontrolne ozdrowieńców i otoczenia, wystawiano decyzje dotyczące odsunięcia dzieci od uczęszczania do przedszkoli i osób dorosłych od pracy przy środkach spożywczych i mających kontakt z dziećmi do lat 6-ciu.

1.Zbiorowe Ognisko „PRZEDSZKOLE” Stargard

Czynnik etiologiczny: Salmonella Enteritidis.

Liczba osób narażonych – 150,

Liczba osób chorych - 44,

Liczba osób hospitalizowanych - 11

W dniu 28.12.2016 do PSSE wpłynęło zawiadomienie z Prokuratury Rejonowej w Stargardzie o umorzeniu dochodzenia w sprawie narażenia na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu - zatrucie salmonellą dzieci w stargardzkim przedszkolu.

Postępowanie zostało wszczęte na wniosek Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

2.Zatrucie rodzinne „ZOE” Stargard

Czynnik etiologiczny: Rotawirus

Liczba osób narażonych – 4,

Liczba osób chorych: 4,

Liczba osób hospitalizowanych – 2

3.Zatrucie rodzinne „SPOKOJNA” Stargard

Czynnik etiologiczny: Rotawirus

Liczba osób narażonych – 4,

Liczba osób chorych: 4,

Liczba osób hospitalizowanych – 2

4. Zatrucie rodzinne „GRECJA”

Czynnik etiologiczny: Rotawirus

Liczba osób narażonych – 4,

Liczba osób chorych – 2,

Liczba osób hospitalizowanych – 0

5. Zatrucie rodzinne „BUŁGARIA”

Czynnik etiologiczny: Rotawirus

Liczba osób narażonych – 4,

Liczba osób chorych – 3,

Liczba osób hospitalizowanych – 1

6. Zatrucie rodzinne „LINÓWKO”

Czynnik etiologiczny: Salmonella

Liczba osób narażonych – 4,

Liczba osób chorych – 2,
Liczba osób hospitalizowanych – 0

W trakcie kontroli gabinetów stomatologicznych prowadzono nadzór nad preparatami do wybielania zębów – przeprowadzono 44 kontrole – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pracownicy Sekcji brali udział w audycjach Radia Stargard poświęconych tematyce z zakresu epidemiologii:

- „Choroby przenoszone przez kleszcze”.
- „ Domknijmy lukę w szczepieniach”
- „Ruchy antyszczepionkowe”
- „ Zachorowania na grypę”
- „ Zatrucie pokarmowe w przedszkolach”

Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

W związku z Kampanią „HCV - jestem świadom”. przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu C pracownicy Sekcji Epidemiologii brali udział w festynie edukacyjnym.

Pracownicy Sekcji wzięli udział w spotkaniach z rodzicami i personelem w przedszkolach, w których wystąpiło zbiorowe zatrucie pokarmowe, w trakcie których odpowiadano na pytania rodziców i personelu. Omówiono podjęte działania, objawy i sposób zakażenia Salmonellą, sposoby zapobiegania przeniesieniu zakażenia na inne osoby, tryb i sposób wykonywania badań kontrolnych.

W związku z przesłanym przez NFZ wykazem zgłoszonych chorób zakaźnych przeprowadzono weryfikację zgłoszeń oraz wysłano pisma do zakładów leczniczych dotyczące poprawności zgłoszeń. Kontynuowano nadzór nad osobami uchylającymi się od szczepień ochronnych.

III. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW LECZNICZYCH.

Stan sanitarny zakładów leczniczych jest dobry. We wszystkich opracowane są i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom oraz kontroli wewnętrznej, które są autoryzowane i aktualizowane.

W związku z wnioskami stron wydano 12 decyzji dotyczących nowo otwieranych zakładów leczniczych.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w nadzorowanych zakładach sprawdzano:

- czy są przestrzegane zapisy art. 5 ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 1331 z późn. zm.) oraz wypełniano ankiety dotyczące oceny aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu. W skontrolowanych zakładach nie stwierdzono naruszenia ustawy. W trakcie kontroli informowano świadczeniodawców o zmianach w ww. ustawie.
- prowadzenie kontroli wewnętrznej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji.
- postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi.

W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowości i nałożono mandat w wysokości 300 zł. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: postępowania z odpadami medycznymi, prowadzenia kontroli wewnętrznej, doposażenia gabinetu w materiały medyczne, wyposażenia WC dla pacjentów.

Wszystkie wymienione nieprawidłowości zostały usunięte.

Na terenie działalności PSSE funkcjonuje 25 gabinetów szczepień u 22 świadczeniodawców. W punktach szczepień przeprowadzono 60 kontroli, które wykazały, że gabinety szczepień są wyposażone zgodnie z zakresem świadczonych usług, pracownicy odpowiedzialni za prowadzenie gabinetów szczepień posiadają wymagane kwalifikacje, karty uodpornienia przechowywane są w kartotekach bez możliwości dostępu osób postronnych, środki dezynfekcyjne dobrane właściwie, rejestry prowadzone systematycznie i prawidłowo. Kwalifikacje do szczepień

dokonywane przez lekarzy, odbywają się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 849 z późn. zm.). Dystrybucja szczepionek odbywa się za pomocą elektronicznego, ogólnopolskiego programu nadzoru nad szczepionkami „e-szczepionka”. Osoby upoważnione do odbierania szczepionek z PSSE znają i przestrzegają zasad prawidłowych warunków transportu. W 2016r. nie zgłoszono Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych..

Wysłano 8 upomnień do rodziców uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. Wydano 4 postanowienia i 6 tytułów wykonawczych dotyczących osób uchylających się od szczepień.

Zakłady lecznicze zgłosiły 21 dzieci, których rodzice uchylają się od wykonywania szczepień ochronnych.

IV. OCENA PRZYCHODNI, INDYWIDUALNYCH PRAKTYK I INNYCH ZAKŁADÓW.

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego funkcjonuje 248 obiektów, w których przeprowadzono 155 kontroli. Nałożono 1 mandat na kwotę 300,00 zł. za zły stan sanitarno -techniczny. W zakładach leczniczych prowadzone są na bieżąco prace remontowe lub modernizacyjne.

4.1. Stan techniczny.

Stan techniczny nadzorowanych zakładów leczniczych ulega systematycznej poprawie. Nowo otwierane zakłady lecznicze są budowane i wyposażone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w istniejących prowadzone są prace modernizacyjne

4.2. Dezynfekcja.

Środki dezynfekcyjne są stosowane zgodnie ze spektrum działania, oznakowane prawidłowo. Zapas gotowych preparatów dezynfekcyjnych przechowywany jest zgodnie z zaleceniem producenta w wydzielonych i opisanych pomieszczeniach.

4.3. Sterylizacja.

W większości zakładów stosuje się sprzęt jednorazowego użytku. Pozostałe prowadzą sterylizację we własnym zakresie lub mają zawartą umowę na sterylizację z SPWZOZ ul. Wojska Polskiego 27 w Stargardzie (indywidualne umowy okazywane w trakcie kontroli). W przypadku prowadzenia procesów sterylizacji we własnym zakresie prowadzona jest stosowna dokumentacja, w tym okazywane są wyniki badań, które świadczą o skutecznym procesie sterylizacji.

4.4. Sprzątanie.

W zakładach leczniczych na terenie działalności PSSE w Stargardzie sprzątaniem pomieszczeń zajmują się wyspecjalizowane firmy sprzątające oraz osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub umowy-zlecenia. W gabinetach lekarskich sprzątanie jest wykonywane we własnym zakresie. We wszystkich obiektach opracowano i wdrożono procedurę sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń z podziałem na strefy dotykowe i bezdotykowe. Stosowany jest sprzęt z podziałem na strefy czystości, w ilości zapewniającej ciągłość wykonywania czynności. Po zakończeniu sprzątania, użyty sprzęt poddawany jest dezynfekcji i praniu, a następnie suszeniu. Akcesoria do sprzątania przechowywane są w wydzielonych szafach i pomieszczeniach.

V. CHARAKTERYSTYKA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

5.1. Opis stanu sanitarnego obiektów:

Nadzorem sanitarnym objęto 2176 zakładów, w tym: zakłady produkcji i obrotu żywnością, żywienia zbiorowego, środki transportu, miejsca obrotu przedmiotami użytku oraz produkcji i obrotu kosmetykami a także produkcję pierwotną.

- skontrolowano 413 obiektów,
- dokonano oceny stanu sanitarnego zgodnie z obowiązującymi arkuszami w 155 obiektach,
- przeprowadzono 683 kontrole,
- ogółem wydano 357 decyzji, w tym:
  - ✓ 156 decyzji zatwierdzające zakłady,
  - ✓ 6 decyzji warunkowo zatwierdzające zakład,
  - ✓ 13 decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego,
  - ✓ 4 decyzje wygaśnięcia,
  - ✓ 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne zgodnie z art. 105 Kpa,
  - ✓ 174 decyzji wykreślających,
  - ✓ 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków,
  - ✓ 4 decyzje odmowy zatwierdzenia zakładu
- wydano 65 decyzji - rachunków za przeprowadzone czynności kontrolne i badania na kwotę 6363,48 zł,
- nałożono 7 mandatów na kwotę 2200,00 zł za bieżące zaniedbania higieniczno-sanitarne.

W ramach nadzoru sanitarnego nad jakością zdrowotną produktów pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu 315 próbek oraz 15 próbek kosmetyków.

– zakłady produkcji żywności:

Wg rejestru zakładów – 537, skontrolowano – 53, dokonano oceny stanu sanitarnego w 31 obiektach. Przeprowadzono 68 kontrole i rekontrole, w tym 2 interwencyjne. Wydano 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą zakład, 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie zakładu, 1 decyzję wygaśnięcia, 9 decyzji wykreślających zakład z rejestru, 9 decyzji zatwierdzających zakład. Mandatów nie nałożono.

Pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu 68 próbek z czego 5 zakwestionowano.

– zakłady obrotu żywnością:

Wg rejestru zakładów – 1270, skontrolowano – 235, dokonano oceny stanu sanitarnego w 58 obiektach. Wszystkie otrzymały ocenę jako zakład zgodny z wymaganiami. Przeprowadzono 406 kontrole i rekontrole, w tym 114 interwencyjnych. Wydano 13 decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego, 3 decyzje odmowy zatwierdzenia zakładu, 1 decyzję warunkową zatwierdzającą zakład, 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków, 2 decyzje umarzające postępowanie, 1 decyzję wygaśnięcia, 109 decyzji zatwierdzających zakład, 89 decyzji wykreślających zakład z rejestru. Nałożono 5 mandatów na kwotę 1600,00 zł.

Pobrano do badań laboratoryjnych 210 próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, 2 próbki zakwestionowano.

Najczęściej występujące uchybienia:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia,
- art. spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia/ daty minimalnej trwałości.
- brak wdrożonych procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

– **zakłady żywienia zbiorowego:**

Wg rejestru zakładów – 332: skontrolowano – 116 obiektów. Przeprowadzono 154 kontrole i rekontrole, w tym 19 interwencyjnych. Dokonano oceny stanu sanitarnego w 58 zakładach. Wydano 2 decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno-technicznego, 3 decyzje warunkowo zatwierdzające zakład, 1 decyzję odmowy zatwierdzenia zakładu, 3 decyzje wygaśnięcia, 38 decyzji zatwierdzających zakład, 72 decyzje wykreślające zakład z rejestru. Nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 100,00 zł. Przeprowadzono 7 ocen jakości tłuszczów smażalniczych przy użyciu testera jakości oleju testo 270. Wyniki przeprowadzonych testów prawidłowe.

– **zakłady obrotu kosmetykami:**

Wg rejestru zakładów – 6 obiektów, skontrolowano – 5. Przeprowadzono 14 kontrole. Pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek w ramach urzędowej kontroli. Próbek nie kwestionowano.

– **wytwórnie kosmetyków:**

Wg rejestru zakładów - 1 obiekt, skontrolowano – 1. Nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

W 2016r. przeprowadzono 32 kontrole sanitarne interwencyjne w związku z przyjętymi wnioskami w sprawie nieprawidłowości w zakładach żywienia, produkcji i obrotu żywnością. Rozpatrzone 15 wniosków anonimowych. Wnioski dotyczyły:

- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie żywienia zbiorowego - 10,
- sprzedaży artykułów spożywczych o niewłaściwej jakości – 9,
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie obrotu – 4,
- niewłaściwej higieny osobistej pracownika sklepu – 1,
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych po spożyciu dania obiadowego – 1,
- nieprzestrzegania obowiązujących przepisów w żywieniu dzieci w przedszkolu - 1,
- sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności – 2,
- niewłaściwej jakości opakowań do żywności stosowanych przez piekarnię – 1,
- obecności gryzoni w zakładzie żywienia zbiorowego - 1,
- obecności szkodników w sklepie – 1
- palenia tytoniu w zakładzie żywienia zbiorowego - 1.

Cztery wnioski uznano za zasadne. Nieprawidłowości, które stwierdzono w trakcie kontroli to: niewłaściwy stan sanitarny w zakładzie żywienia zbiorowego oraz obrotu, nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów w żywieniu dzieci w przedszkolu. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego w wysokości 800 zł (w tym 1 obiekt nie będący pod nadzorem PPIS w Stargardzie), natomiast w 1 przypadku złożono wniosek o ukaranie przedsiębiorcy do ZPWIS w Szczecinie.

5.2. Nadzór nad produkcją pierwotną.

W rejestrze znajdują się 478 podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. W 2016r. przeprowadzono 3 kontrole, w tym dwie kontrole w sprawie realizacji planu na 2016r. w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w 3 gospodarstwach tj:

- w gospodarstwie rolno-ogrodniczym, ul. 3-go Maja 2, Morzyczyn, 73-108 Kobylanka. Pobrano 1 próbkę pomidorów w kierunku metali szkodliwych (ołów, kadm, rtęć). Wynik badania próbki prawidłowy. W ww. gospodarstwie prowadzi się produkcję pierwotną warzyw tj. sałata, pomidor,

ogórek, szczypior. Podczas czynności kontrolnych sprawdzono higienę nawożenia, środki ochrony roślin oraz oceniono higienę zbioru warzyw. Nie stwierdzono nieprawidłowości, nie podejmowano działań pokontrolnych.

- Zakładzie konfekcjonowania płodów rolnych EKO Sątysz w miejscowości Sątysz Pierwszy 6, 73-120 Chociwel. Pobrano 1 próbkę sałaty masłowej w kierunku azotanów. Wynik badania próbki prawidłowy. Zakład prowadzi działalność w zakresie konfekcjonowania płodów rolnych pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego. W ww. gospodarstwie prowadzi się produkcję pierwotną warzyw tj. sałata, pomidor, ogórek, szczypior, rzodkiewka. Podczas czynności kontrolnych sprawdzono higienę nawożenia, środki ochrony roślin oraz oceniono higienę zbioru warzyw. Nie stwierdzono nieprawidłowości, nie podejmowano działań pokontrolnych.

- na plantacji borówki amerykańskiej BLUEAMBER w Wielichówku. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

1. Ogółem ilość zbadanych próbek – 323, w tym: środków spożywczych – 274, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 5, kosmetyków – 4, sanitarnych – 40.

2. Ilość zakwestionowanych próbek:

- 5 próbek lodów z automatu z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne tj. ponadnormatywną liczbę bakterii z rodzaju Enterobacteriaceae w końcowym etapie procesu produkcji. Próbki pobrano w punkcie sprzedaży lodów z automatu. Wystosowano pismo do przedsiębiorcy. Przeprowadzono ponowne czynności kontrolne, podczas których przeanalizowano procedury systemu HACCP. Przedsiębiorca uruchomił procedurę działań korygujących, wzmożono reżim sanitarny, co udokumentowano w rejestrach dotyczących kontroli wewnętrznej zakładu. W ramach działań korygujących przedsiębiorca zlecił badanie próbek lodów w kierunku bakterii z rodzaju Enterobacteriaceae. Przedłożono w tutejszej Inspekcji Sanitarnej prawidłowy wynik badania lodów. Do czasu uzyskania prawidłowych wyników badań lodów zakład nie prowadził działalności w zakresie produkcji oraz sprzedaży lodów z automatu.

5.4. Współpraca z innymi inspekcjami, instytucjami, organami samorządowymi.

Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Szczecinie

Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Szczecinie w 2016r. przekazał informacje w sprawie zastosowania postępowania mandatowego za wprowadzanie do obrotu artykułów rolno-spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości u 4 przedsiębiorców.

Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, w ramach Porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, przekazał informację dotyczącą wyników badań próbki podłoża do upraw z betonowych koryt w szklarni, w której rosły pomidory w Gospodarstwie Ogrodniczym przy ul. 3-ego Maja 2 w Morzyczynie, Gm. Kobylanka, należącym do państwa Heleny i Zbigniewa Jakubiak.

Sąd Rejonowy w Stargardzie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stargardzie w dniu 03.11.2016r. wystosował do Sądu Rejonowego w Stargardzie wniosek o ukaranie przedsiębiorcy obwinionego o to,

że od dnia 02.03.2016r. w kiosku firmowym działając w wykonaniu z góry podjętego zamiaru:

- nie dopełnił obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości w zakładzie produkującym lub wprowadzającym do obrotu środki spożywcze, co wyczerpuje znamiona wykroczenia określonego w art. 111 § 1 pkt. 1 Kodeksu Wykroczeń;
- nie wdrożył w kiosku firmowym procedur opartych na zasadach systemu HACCP wbrew obowiązkowi określonemu w art. 5 rozporządzenia nr 852/2004, co wyczerpuje znamiona wykroczenia określonego w art. 100 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 594, z późn. zm.)

Dnia 13.12.2016r. Sąd Rejonowy w Stargardzie uznał przedsiębiorcę za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za ww. wykroczenia wymierzył karę grzywny.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

W kwietniu 2016r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie przesłał decyzje zezwalające na pozyskanie ślimaka winniczka *Helix pomatia* przez:

- Arkadiusza Rzyńskiego firma Ark-Fil ul. Mieszka I 6/6, 78-200 Białogard,
- Rolniczy Kombinat Spółdzielczy w Łubnicy, ul. Dożynkowa 5, Łubnica, 64-050 Wielichowo,
- Krzysztofa Orłowskiego Redło 25A, 78-320 Połczyn Zdrój.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Kontrole w sprawie realizacji planu na 2016r. w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzono w 3 gospodarstwach.

Ponadto, w 1 gospodarstwie ogrodniczym w ramach Urzędowej Kontroli Żywności pobrano 1 próbkę pomidorów malinowych, odmiana: Malinowa VP1 w kierunku zawartości metali szkodliwych dla zdrowia: ołów (Pb), kadm (Cd), arsen (As), rtęć (Hg) oraz oceny organoleptycznej. Wyniki badania próbki prawidłowe. Nie stwierdzono nieprawidłowości, nie podejmowano działań pokontrolnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stargardzie w ramach Porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, przekazał stargardzkiemu oddziałowi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Koszalinie listę wytypowanych producentów produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego do kontroli na rok 2016.

Inspekcja Weterynaryjna

W dniu 22.11.2007r. zostało zawarte porozumienie o współpracy pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Stargardzie a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Stargardzie. W ramach porozumienia przesłano:

- dane kontaktowe niezbędne do wymiany informacji pomiędzy Inspekcjami,
- uaktualnioną listę zakładów objętych wspólnym nadzorem,
- listę zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt,
- informację odnośnie braku na terenie działania tutejszej Inspekcji zakładów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego „na odległość” (sprzedaży wysyłkowej).

W 2016r. nawiązano współpracę z następującymi Powiatowymi Inspektorami Weterynarii:

- w Wejherowie w sprawie uwag do znakowania produktu pn. „Szprot w sosie pomidorowym Graal Winter” wyprodukowanego w Polsce przez: GRAAL S.A. ul. Zachodnia 22, 84-200 Wejherowo, Zakład Produkcyjny: POLINORD ul. Spokojna 3, Kartoszyno, 84-110 Krokowa,
- w Stargardzie w sprawie wystąpienia obecności larw włośni w tuszy dzika odstrzelonego na terenie powiatu stargardzkiego,
- w Świeciu w sprawie zyskania danych na temat procesu wędzenia próbki pobranej w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku WWA tj. produktu pn. KIEŁBASA POLSKA Z KOCIEWSKIEJ SPIŻARNI WIEPRZOWA ŚREDNIOROZDROBNIONA WĘDZONA SUROWA wyprodukowanego przez GZELLA POLAND Sp. z o.o. – Sp. K., ul. Dworcowa 8A, 86-150 Osie, należy spożyć do: 18.11.2016r.,
- w Choszczynie w sprawie stwierdzenia w pobranej próbce produktu pn. „ćwiartka z kurczaka świeża luz”, producent: Zakład Przetwórstwa Mięsnego OZIMEK, K. Ozimek, R. Ozimek, M. Ozimek Sp. J., ul. Usługowa 1A, 73-110 Stargard, z terminem przydatności: 21.09.2016r., data dostawy 19.09.2016r., numer partii 820, obecności E coli potencjalnie wytwarzających betalaktamazy z grupy ESBL, AmpC i karbapenemazy,
- w Stargardzie w sprawie stwierdzenia obecności Campylobacter coli w produkcie pn. „Golonka” oznaczonej numerem partii: 4526111, datą przydatności do spożycia: 22.03.2016r. , która została zakupiona w dniu 08.03.2016r. w firmie INDROL Sp. z o.o., Sp. k. ul. Towarowa 4, 62-065 Grodzisk Wielkopolski, a następnie dostarczona do Hurtowni BISSA Sp. z o.o., ul. Usługowa 6A w Stargardzie,
- w Wysokiem Mazowieckim w sprawie uwag do znakowania produktu pn. „Światowid z gór. Serek zakopiański 200g” wyprodukowanego przez: SM MLEKOVITA ul. Ludowa 122, 18-200 Wysokie Mazowieckie, Podhalański Zakład Produkcyjny w Zakopanem , Polska.
- w Stargardzie w sprawie stwierdzenia obecności E coli potencjalnie wytwarzających betalaktamazy z grupy ESBL, AmpC i karbapenemazy w próbce fileta świeżego z piersi z kurczaka z terminem przydatności: 29.04.2016r., data dostawy 26.04.2016r., numer partii 01/17/16 pobranego do badań w sklepie mięsny numer 21 Spółdzielczej Agrofirmy Witkowo, ul. Wyszynskiego 2, 73-110 Stargard,
- w Tczewie w sprawie uwag do znakowania produktu pn. „Łosoś wędzony na zimno sałatkowy” wyprodukowanego przez: Koral S.A. Zakład produkcyjny w Tczewie ul. Za Dworcem 13, 83-110 Tczew, Polska.

5.5. Ocena sposobu żywienia i podejmowane działania związane z edukacją dot. prawidłowego żywienia

W 2016r. przeprowadzono 30 ocen teoretycznych jadłospisów. Analizy jadłospisów dokonano w następujących grupach obiektów: 10 ocen w stołówkach szkolnych, w tym 5 w ramach żywienia w systemie cateringowym, 16 ocen w stołówkach w przedszkolach, w tym 15 w ramach żywienia w systemie cateringowym, 2 oceny w zakładach cateringowych oraz 2 ceny w grupie inne zakłady żywienia. Ocenione jadłospisy zróżnicowane, bogate w warzywa raz owoce sezonowe, ujęto informacje dotyczące alergenów, co jest zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. – nie wniesiono uwag. Pracownicy PSSE w Stargardzie podczas przeprowadzanych kontroli w zakładach żywienia prowadzą działania informacyjno-edukacyjne w zakresie prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży.

5.6. Nadzór na suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi

Przeprowadzono 79 kontroli, w tym:

- 10 kontroli w aptekach,
- 10 kontroli w marketach,

- 14 kontroli w sklepach spożywczych,
- 27 kontroli w sklepach z suplementami diety (m.in. "WOLF", sklep internetowy „ACTIVPOWER”),
- 8 kontroli w sklepach zielarskich,
- 9 kontroli w sklepach drogerijnych (tj. ROSSMANN i NATURA),
- 3 kontrole w magazynach (INEX, Eurocash, NETTO)

W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych sprawdzono warunki przechowywania i daty minimalnej trwałości suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego znajdujących się w sprzedaży. Produkty eksponowane na regałach z zachowaniem segregacji, w warunkach zgodnych z deklaracją producenta. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

W 2016r. pobrano do badań laboratoryjnych:

1) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku oznaczania zawartości kw. tłuszczowych omega-3, oceny organoleptycznej i oceny znakowania 3 próbki suplementu diety:

- „MÖllers Tran Norweski o aromacie owocowym,
- Suplement diety Vibowit Tran norweski o smaku cytrynowym,
- Tran Islandzki Suplement diety smak cytrynowy,

2) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku oznaczania zawartości składników mineralnych - Mg, oceny organoleptycznej i oceny znakowania. Znakowanie 4 próbki suplementu diety:

- Magnez +B6 Tabletki musujące o smaku pomarańczowym,
- Suplement diety tabletki musujące „PLUSSSZ” Magnez + multiwitamina o smaku mango – pomarańczowym,
- Suplement diety VITAL FRUIT Magnez
- Suplement diety VITA PLUSS Magnez + Witamina B6

3) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku obecności glutenu, oceny organoleptycznej i oceny znakowania 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego: Herbatniki produkt bezglutenowy,

4) w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku zanieczyszczenia mikrobiologicznego: 0101 Salmonella w 25g – obecność, 0102 Listeria monocytogenes w 25g – obecność, 0126 Enterobacteriaceae liczba w 1g, Cronobacter spp. w 10g – obecność – (w wieku do 6 miesięcy), ocena znakowania, ocena organoleptyczna 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego: BEBIKO 1 od urodzenia Mleko początkowe dla niemowląt,

5) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku składnika mineralnego (wapń), ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę suplementu diety: Vitalsss plus CALCIUM,

6) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku napromienianie żywności promieniowaniem jonizującym, ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę suplementu diety: Zioła Mnicha na cholesterol Suplement diety,

7) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia: 0201 ołów, 0202 kadm, 0203 arsen całkowity i nieorganiczny, ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego: Nestle Kleik ryżowy po 4 miesiącu,

8) w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych: 1601 benzo(a)piren, 1602 benz(a)antracen, 1603 benzo(b)fluoranten, 1607 chryzen, suma 4 WWA, ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę suplementu diety: Suplement diety Verdin Fix HERBATKA,

9) w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia: 0201 ołów, ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego: Nutricia Bebilon Alerlac Bezglutenowy produkt zbożowy po 4 miesiącu,

10) w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku w kierunku mykotoksyn (0403 aflatoksyna M1), ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego: BEBIKO 1 od urodzenia mleko początkowe dla niemowląt,

11) w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku mykotoksyn (0405 patulina , toksyna HT 2, T2), ocena organoleptyczna, ocena znakowania 1 próbkę środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego: DESEREK JABŁUSZKA GERBER po 4 miesiącu,

Wyniki badań próbek prawidłowe. W przypadku uwag do znakowania środków spożywczych;

- „Möllers Tran Norweski o aromacie owocowym,

- Magnez +B6 Tabletki musujące o smaku pomarańczowym,

- Suplement diety tabletki musujące „PLUSSSZ” Magnez + multiwitamina o smaku mango – pomarańczowym,

- Suplement diety Vibowit Tran norweski o smaku cytrynowym,

- Tran Islandzki Suplement diety smak cytrynowy,

- Suplement diety VITA PLUS Magnez + Witamina B6

sprawę przekazywano do właściwego PPIS.

Ponadto, pracownicy nadzoru PSSE przeprowadzili ocenę znakowania 4 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego:

- BoboVita Kaszka mleczno-ryżowa o smaku truskawkowym,

- NUTRICA Bebiko 2R z kleikiem ryżowym powyżej 6 miesiąca życia,

- BoboVita Mleczna kaszka manna o Smaku owocowym Pyszne Śniadanko.

- Napój izotoniczny nie gazowany o smaku czerwonej pomarańczy z dodatkiem witamin (B3, E, B5, B6, B7) OSHEE.

Nie wniesiono uwag do znakowania opakowania jednostkowego. Sporządzono sprawozdania z oceny znakowania ww. produktów.

W zakresie sprzedaży przez Internet suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego na bieżąco dokonywane są oględziny strony internetowej www.activpower.pl, której właścicielem jest Łukasz Rutkowski z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 4/3, 73-110 Stargard.

5.7. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów.

W PSSE w Stargardzie nie udzielono instruktażu odnośnie grzybów świeżych oraz nie wydawano atestów na grzyby świeże z uwagi na brak zgłoszeń. Przeprowadzono kontrolę w miejscu obrotu grzybami świeżymi na targowisku miejskim ul. Reja/ Słowackiego w Stargardzie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obrotu grzybami świeżymi. Osoby prowadzące obrót grzybami posiadały aktualne atesty na grzyby świeże wydane przez osoby posiadające uprawnienia klasyfikatora grzybów – Świadectwo klasyfikatora grzybów Nr 2425, Świadectwo klasyfikatora grzybów Nr 2552 zatrudnione przez zarządca targowiska

5.8. Nadzór nad przebiegiem imprez masowych.

W okresie sprawozdawczym objęto nadzorem sanitarnym punkty małej gastronomii w tym obiekty ruchome i tymczasowe podczas trwania imprez masowych w ramach Dni Stargardu oraz Targów Rolnych w Barzkowicach. Ogółem przeprowadzono 17 kontroli. Skontrolowane punkty nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno – higienicznym. Zapewniono prawidłowe warunki przygotowywania potraw oraz ich ekspozycji. Pracownicy posiadali czystą odzież roboczą oraz dokumentację medyczną potwierdzającą odpowiedni stan zdrowia.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

VI. ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY KOMUNALNEJ

6.1. Stan sanitarny wybranych obiektów.

1. Liczba obiektów pod nadzorem (ogółem): 531, w tym:

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Uwagi</i>
Urządzenia do zaopatrywania w wodę	71	65 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 6 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.
Podmioty wykonujące działalność leczniczą	obiekty pod nadzorem Sekcji Epidemiologii	
Obiekty użyteczności publicznej	460	16 obiektów włączono do ewidencji, 20 obiektów zostało zlikwidowanych
OGÓLEM	531	

Ponadto pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej w 2016r. znajdowało się 1 kąpielisko nad jeziorem Miedwie w Zieleniewie gm. Kobylanka, 1 miejsce wykorzystywane do kąpieli nad jeziorem Ińsko oraz środki transportu (autobusy MZK, środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich oraz do przewozu bielizny).

6.2. Ogólna liczba kontroli: 313, w tym między innymi:

<i>Rodzaj obiektu</i>	<i>Liczba kontroli</i>	<i>Uwagi</i>
Urządzenia do zaopatrywania w wodę	71	
Podmioty wykonujące działalność leczniczą	obiekty pod nadzorem Sekcji Epidemiologii	
Obiekty użyteczności publicznej	161	w tym 6 środków transportu i 4 kontrole kąpieliska i miejsca wykorzystywanego do kąpieli
Inne (ekshumacje, interwencje)	81	49 ekshumacji 14 interwencji 14 sprawdzających w ramach decyzji 4 tematycznych
OGÓLEM	313	

Liczba załatwionych interwencji: 57, w tym 23 zasadnych.

Do dnia 31.12.2016r. przyjęto 57 zgłoszeń interwencyjnych dotyczących: nieprawidłowej gospodarki ściekowej, nieprawidłowego gromadzenia odpadów stałych, uciążliwości związanych z obecnością gryzoni, insektów i ptactwa w budynkach mieszkalnych i ich otoczeniu, stanu sanitarnego nieruchomości, obecności odorów, złej jakości wody, uciążliwości powodowanych głośną pracą urządzeń wentylacyjnych zainstalowanych w banku i na budynku mieszkalnym, zawilgocenia i zagrzybienia pomieszczeń, nieprawidłowej wentylacji w kabinie sauny.

W związku z powyższym przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych i 28 wizji lokalnych przy współudziale osób zgłaszających interwencję i przedstawicieli zarządców, administratorów budynków mieszkalnych. Pobrano 6 próbek (4 zgłoszenia interwencyjne) wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do badań laboratoryjnych oraz przeprowadzono, przez pracowników laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie, pomiary natężenia dźwięku w porze nocnej w jednym lokalach mieszkalnych (nie stwierdzono przekroczeń). Zgodnie

z kompetencjami przekazano 15 spraw do rozpatrzenia przez Urzędy Miast i Gmin, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Interwencje zasadne dotyczyły jakości wody (wszczęto postępowanie administracyjne), gromadzenia odpadów komunalnych, niewłaściwej gospodarki ściekowej, obecności insektów i gryzoni, uciążliwych zapachów, stanu sanitarnego nieruchomości.

W związku z powyższymi interwencjami wystosowano 75 pism do zarządców, administratorów nieruchomości, Urzędów Miast i Gmin, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz osób zgłaszających.

Decyzje:

W 2016r. PPIS w Stargardzie wydał 247 decyzji merytorycznych, w tym:

- 45 dot. poprawy jakości wody,
  - 2 dot. zanieczyszczenia instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami Legionella sp.
  - 10 dot. stanu technicznego obiektów,
  - 143 zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji,
  - 47 zmian terminów wykonania decyzji
- oraz 97 decyzji płatniczych na kwotę 11347,20zł

6.3. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części.

Nie stwierdzono złego stanu sanitarno-higienicznego obiektów skutkujących zamknięciem lub wyłączeniem jego części.

6.4. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych obiektów (wodnych, stałych, środków transportu):

Rodzaj obiektu		Liczba obiektów			
		nowoododanych	zlikwidowanych	ze zmianą kategorii obiektu	po remontach generalnych
		1	2	3	4
ustępy ogólnodostępne	01	1	-	-	-
hotele	02	1	1	-	-
motele	03	-	-	-1	-
inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	04	-	2	+1	-
zakłady fryzjerskie	05	5	5	-1	-
zakłady kosmetyczne	06	4	3	-1	-
zakłady odnowy biologicznej	07	3	1	-	-
inne zakłady w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	08	-	7	+2	-

stacje i dworce PKP	09	-	-	-2	-
apteki	10	2	1	-	-
przystanki PKP	11	-	-	+2	-
urządzenia do zaopatrywania w wodę	12	1	1	-	-
OGÓLEM	-	17	21	-	-

6.5. Charakterystyka obiektów.

6.5.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.

6.5.1.1. Ocena jakości wody dostarczanej odbiorcom z poszczególnych wodociągów wg produkcji dobowej wody na dzień 31.12.2016r.

poniżej 100 m³/d – 46 wodociągów, w tym **9** wodociągów produkowało wodę nie odpowiadającą wymaganiom sanitarnym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj:

- wodociąg Krępcowo gm. Dolice (podwyższona mętność i ponadnormatywna zawartość żelaza, manganu oraz jonu amonowego) – **wodociąg unieruchomiony**,
- - wodociąg Bród gm. Chociwel (podwyższona mętność, ponadnormatywna zawartość jonu amonowego),
- - wodociąg Długie gm. Chociwel (podwyższona mętność i ponadnormatywna zawartość jonu amonowego),
- - wodociąg Lipka gm. Dolice (podwyższona mętność i ponadnormatywna zawartość żelaza, manganu oraz jonu amonowego),
- - wodociąg Wieleń gm. Chociwel (ponadnormatywna zawartość manganu i żelaza),
- - wodociąg Krzywiec gm. Marianowo (podwyższona mętność i ponadnormatywna zawartość żelaza),
- - wodociąg Rzeplino gm. Dolice (ponadnormatywna zawartość manganu i żelaza).
- - wodociąg Sierakowo gm. Dobrzany (podwyższona mętność),
- - wodociąg Chlebówko gm. Stara Dąbrowa (podwyższona mętność)

100-1.000 m³/d – 17 wodociągów, w tym **1** wodociąg produkował wodę nie odpowiadającą wymaganiom sanitarnym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj:

- wodociąg Tychowo gm. Stargard (podwyższona mętność, ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu),

1.000-10.000 m³/d – 2 wodociągi produkujące wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Inne podmioty – 6 wodociągów (zarządzanych przez 5 podmiotów), w tym **1** wodociąg produkował wodę nie odpowiadającą wymaganiom sanitarnym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj:

- wodociąg Lipka gm. Dolice - (ponadnormatywna zawartość manganu i jonu amonowego),

Woda z pozostałych ujęć odpowiadała wymaganiom sanitarnym dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

6.5.1.2. Prowadzone postępowania administracyjne na jakość wody.

Do dnia 31.12.2016r. PPIS w Stargardzie wydał 47 decyzji administracyjnych dot. poprawy jakości wody, w tym 2 dot. przekroczenia ilości bakterii Legionella w instalacji ciepłej wody użytkowej w SPWZOZ w Stargardzie oraz 5 z rygorem natychmiastowej wykonalności dot. braku przydatności wody do spożycia z wodociągu Tychowo gm. Stargard ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne (bakterie grupy coli i ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C), Karkowo gm. Chociwel (bakterie grupy coli), Krępcowo (bakterie grupy coli, ponadnormatywną zawartość żelaza, manganu, jonu amonowego i wysoką mętność), Bród gm. Chociwel (bakterie grupy coli i enterokoki kałowe). Najczęściej kwestionowanymi

parametrami jakości wody były: podwyższona mętność, ponadnormatywna zawartość jonu amonowego, żelaza i manganu. Na dzień 31.12.2016r. obowiązywało 13 decyzji, w tym 1 wydana w 2015r.

6.5.1.3. Występujące braki w dostarczaniu wody, awarie.

W powiecie stargardzkim przerwy w dostawie wody zdarzały się sporadycznie i były krótkotrwałe. Spowodowane były m.in. awariami sieci wodociągowej, krótkotrwałymi wyłączeniami prądu, awariami stacji uzdatniania wody, usuwaniem przecieków na sieci oraz dezynfekcją sieci. Awarie usuwane były niezwłocznie.

6.5.1.4. Ważniejsze modernizacje stacji uzdatniania i sieci wodociągowej.

Odnowiono pomieszczenia na ujęciach wody w miejscowościach Witkowo, Radziszewo gm. Stargard, Przewłoki, Morzyca, Brańcin gm. Dolice i Stargard (Zakład Rolny) zarządzanych przez Spółdzielczą Agrofirmę Witkowo, Grabowo, Tychowo gm. Stargard. Włączono do ewidencji wodociąg Spółdzielczej Agrofirmy Witkowo w miejscowości Lipka gm. Dolice. Wyłączono z ewidencji wodociąg GS „Samopomoc Chłopska” w Dolicach – obiekt podłączono do wodociągu Dolice.

6.5.1.5. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, w celu doprowadzenia wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W celu poprawy jakości wody przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne wykonywały okresowe płukania sieci wodociągowej, dezynfekcję urządzeń i sieci wodociągowej oraz wymianę filtrów i złoź.

W wodzie dostarczanej mieszkańcom powiatu stargardzkiego na dzień 31.12.2016r. nie stwierdzono zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

6.5.2. Baseny kąpielowe

Na terenie powiatu stargardzkiego znajdują się 3 baseny kąpielowe, w tym 2 w szkołach w Stargardzie, 1 w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Stargardzie.

Próbki wody z basenów kąpielowych pobierane były 1 raz w miesiącu zgodnie z harmonogramem w ramach kontroli urzędowej (do czerwca 2016r.) Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach od czerwca 2016r. badania wody z basenów przeprowadzane były przez zarządców/ właścicieli obiektów w ramach kontroli wewnętrznej na podstawie zatwierdzonych przez PPIS w Stargardzie harmonogramów.

6.5.2.1. Ocena jakości wody basenowej i stanu sanitarno-technicznego basenów

Na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobieranych z basenów kąpielowych znajdujących się pod nadzorem PPIS w Stargardzie tj. 3 basenów w Stargardzie (OSiR, Gimnazjum nr 4 i Szkoła Podstawowa nr 5) stwierdzono, że jakość wody w basenach nie stwarza zagrożenia dla zdrowia osób kąpiących.

6.5.3. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli

6.5.3.1. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli w ewidencji.

Na terenie powiatu stargardzkiego znajduje się 1 kąpielisko śródlądowe nad Jeziorem Miedwie w Zieleniewie oraz 1 miejsce wykorzystywane do kąpeli nad Jeziorem Ińsko w Ińsku.

6.5.3.2. Liczba skontrolowanych pod względem sanitarnym kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, w tym stwierdzone nieprawidłowości i podjęte działania.

Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne kąpieliska śródlądowego nad Jeziorem Miedwie w Zieleniewie oraz pobrano próbki wody do badań mikrobiologicznych przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej - wyniki badań próbek prawidłowe.

6.5.3.3. Liczba pobranych próbek wody z kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, z podziałem na PIS oraz organizatora z uwzględnieniem próbek z przekroczeniami.

Z kąpieliska śródlądowego nad Jeziorem Miedwie w Zieleniewie pobrano 2 próbki wody (strona prawa i lewa kąpieliska) do badań laboratoryjnych w ramach kontroli urzędowej tj. przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, 10 próbek w ramach kontroli wewnętrznej przez organizatora tj. Gminę Kobylanka, oraz 4 próbki z miejsca wykorzystywanego do kąpieli tj. Jeziora Ińsko przez Organizatora w ramach kontroli wewnętrznej. Wyniki badania próbek prawidłowe. Woda w kąpielisku śródlądowym nad Jeziorem Miedwie w Zieleniewie gm. Kobylanka została sklasyfikowana jako doskonała

6.5.3.4. Ocena kąpielisk z uwzględnieniem prawidłowości prowadzonej kontroli wewnętrznej przez organizatora, w tym m.in. oznakowanie, terminowość pobierania próbek i przekazywania wyników.

Rozpoczęcie sezonu kąpielowego - 24.06.2016r., zakończenie sezonu - 28.08.2016r.

W sezonie kąpielowym 2016 nie wystąpiły żadne problemy z realizacją harmonogramu. Probki wody pobierane były w ustalonych terminach.

W okresie trwania całego sezonu letniego 2016 stwierdzono przydatność wody do kąpieli z kąpieliska śródlądowego nad Jeziorem Miedwie w Zieleniewie gm. Kobylanka. Oceny jakości wody przekazywane były niezwłocznie po uzyskaniu sprawozdań z badań pobranych próbek wody do zarządcy kąpieliska tj. Gminy Kobylanka i Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie.

Informacje o terminach pobierania próbek wody oraz ich ocena zamieszczane były na bieżąco na stronie internetowej PSSE w Stargardzie oraz organizatora kąpieliska tj. Gminy Kobylanka. Dane w Serwisie Kąpieliskowym uaktualniane były na bieżąco. Teren kąpieliska oznakowany prawidłowo, informacje na tablicy aktualizowane były na bieżąco przez ratowników.

Organizator kąpieliska nie dokonywał zmian w profilu wody w kąpielisku.

6.5.3.5. Ocena miejsc wykorzystywanych do kąpieli z uwzględnieniem m.in. oznakowania, terminowości pobierania próbek i przekazywania wyników.

Rozpoczęcie sezonu kąpielowego - 25.06.2016r., zakończenie sezonu - 31.08.2016r.

Probki wody, w ramach kontroli wewnętrznej pobierane były w ustalonych terminach. Pobrano 4 próbki wody tj. przed rozpoczęciem sezonu i w trakcie trwania sezonu. Sprawozdania z badań przekazywane były do tut. Inspekcji przez organizatora, niezwłocznie po ich otrzymaniu z laboratorium. Teren miejsca wykorzystywanego do kąpieli oznakowany prawidłowo, informacje na tablicy aktualizowane były na bieżąco przez ratowników

6.6. Stan sanitarny obiektów

6.6.1. Ustępy publiczne – w ewidencji – 4,

- liczba obiektów skontrolowanych 4 / liczba przeprowadzonych kontroli 4. Nie stwierdzono nieprawidłowości

6.6.2. Ustępy ogólnodostępne – w ewidencji – 2,

- liczba obiektów skontrolowanych 2 / liczba przeprowadzonych kontroli 2

Włączono do ewidencji ustęp ogólnodostępny w miejscowości Dobrzany przy ul. Staszica (Targowisko). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.6.3. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej – w ewidencji – 5,

- liczba obiektów skontrolowanych 4 / liczba przeprowadzonych kontroli 6,

Wykonano decyzję PSSE-NHK-4121-3/474/15/16 dot. doprowadzenia do właściwego stanu technicznego i higienicznego pomieszczeń w Ognisku Św. Brata Alberta w Stargardzie ul. Krasieńskiego 10. W pozostałych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.6.4. Placówki zapewniające całodobową opiekę – w ewidencji – 1

- liczba obiektów skontrolowanych 1 / liczba przeprowadzonych kontroli 1. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.6.5. Noclegownie i domy dla bezdomnych w ewidencji – 1

- liczba obiektów skontrolowanych 1 / liczba przeprowadzonych kontroli 2,

Wykonano decyzję NHK-4122-60/116/1/16 dot. doprowadzenia do właściwego stanu technicznego i higienicznego pomieszczeń w budynku dla kobiet i budynku dla mężczyzn Stowarzyszenia Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie.

6.6.6. Obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, pola biwakowe i inne świadczące usługi hotelarskie oraz gospodarstwa agroturystyczne.

- liczba obiektów w ewidencji – 56 (w tym: 9 hoteli, 1 motel, 2 pensjonaty, 2 kempingi, 2 pola biwakowe, 40 inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, w tym 15 gospodarstw agroturystycznych, 7 ośrodków wczasowych i 18 innych obiektów noclegowych)

- liczba obiektów skontrolowanych 22 / liczba przeprowadzonych kontroli – 22,

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Włączono do ewidencji 1 obiekt noclegowy – Hotel „PICCOLO” w Stargardzie przy Al. Żołnierza-Boczna 14, zlikwidowano hotel „Staromiejski” w Stargardzie, pokoje gościnne w Kobylance i hotelik „Pod Sosnami” w Strachocinie

W harmonogramie na rok 2016r. zaplanowano do kontroli 24 obiekty.

6.6.7. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie wybrane z powyższych usług.

- liczba obiektów w ewidencji – 175 (w tym: 79 zakładów fryzjerskich, 36 zakładów kosmetycznych, 15 zakładów odnowy biologicznej, 2 zakłady tatuażu, 43 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedna z usług w/w)

- liczba obiektów skontrolowanych 55/ liczba przeprowadzonych kontroli – 55;

Nieprawidłowości stwierdzono w 2 obiektach:

- zakładzie fryzjerskim (brudne ściany i sufity w pomieszczeniach) – wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję NHK-4123-23/1117/57/16 z terminem wykonania do dnia 28.04.2017r.,
- zakładzie odnowy biologicznej (brudne ściany i sufit w pomieszczeniu siłowni) wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję NHK-4111-2/459/15/16 z terminem wykonania do dnia 31.01.2017r.,

W związku z likwidacją zakładu fryzjerskiego stwierdzono wygaśnięcie decyzji NHK-4123-9/522/29/16

We wszystkich skontrolowanych obiektach nie stwierdzono zastrzeżeń odnośnie mycia, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi. Pozostałe skontrolowane zakłady utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Do dnia 31.12.2016r., w związku z likwidacją wyłączono z ewidencji 16 obiektów w tym: 5 zakładów fryzjerskich, 3 zakłady kosmetyczne, 1 zakład odnowy biologicznej oraz 7 innych zakładów świadczących łącznie powyższe usługi. Uruchomiono 12 obiektów, w tym 5 zakładów fryzjerskich, 4 zakłady kosmetyczne i 3 zakłady odnowy biologicznej.

6.6.8. Obiekty komunikacji publicznej – dworce autobusowe, dworce i stacje PKP, środki transportu osobowego.

- liczba obiektów w ewidencji – 28, w tym 3 dworce i stacje PKP, 2 przystanki PKP, 1 baza ze środkami transportu (MZK), 22 przystanki autobusowe
- liczba obiektów skontrolowanych - 10 / liczba przeprowadzonych kontroli – 12. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.6.9. Tereny rekreacyjne w ewidencji – 42, w tym: 2 plaże, 9 parków, 31 piaskownic (4 piaskownice w parkach),

- liczba obiektów skontrolowanych 7 / liczba przeprowadzonych kontroli 9. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.6.10. Zakłady karne i areszty śledcze w ewidencji – 1 zakład karny:

- liczba obiektów skontrolowanych 0 / liczba przeprowadzonych kontroli 0,

6.7. Inne obiekty:

6.7.1. Apteki w ewidencji – 42:

- liczba obiektów skontrolowanych 13 / liczba przeprowadzonych kontroli 13, W 2016r. zlikwidowano 1 obiekt, uruchomiono 2 obiekty.

W trakcie roku uzyskano poprawę w 2 obiektach (nieprawidłowości w zakresie Higieny Pracy) – zakończono postępowanie administracyjne.

6.7.2. Obiekty kulturalne w ewidencji – 23

- liczba obiektów skontrolowanych 9 / liczba przeprowadzonych kontroli 9, Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.7.3. Obiekty sportowe w ewidencji – 21

- liczba obiektów skontrolowanych 7 / liczba przeprowadzonych kontroli 8, Nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie:

- obowiązuje decyzja NHK-4135-2/836/48/16 z terminem wykonania do dnia 28.02.2017r. dot. odnowienia pomieszczeń w Hali Miejskiej w Stargardzie

Uzyskano poprawę w 1 obiekcie – na boisku sportowym „Orlik” w Dobrzanach – wykonano decyzję NHK-4135-15/734/38/16.

6.8. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Cmentarze i zakłady pogrzebowe:

- liczba obiektów w ewidencji – 42 cmentarze, 6 zakładów pogrzebowych (w tym 2 domy przedpogrzebowe):
- liczba obiektów skontrolowanych – 5 / liczba przeprowadzonych kontroli 5 oraz kontrola 5 środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Tabela: Dane dot. ekshumacji.

Lp.	Liczba cmentarzy ogółem	Liczba decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba decyzji nie zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji	Liczba przeprowadzonych ekshumacji	Liczba nadzorowanych ekshumacji	Liczba wstrzymanych ekshumacji i powód ich wstrzymania
	42	143 (27 z terminem wykonania na 2017r.)	1	116	49	0

Ekshumacje przeprowadzane były pod nadzorem pracowników PPIS w Stargardzie, z wyłączeniem ekshumacji, w których okres od pochowania zwłok był powyżej 25 lat. Pracownicy zakładów wykonujących ekshumacje wyposażeni byli w kombinezony, maski ochronne oraz rękawiczki. Ziemia wydobyta z grobu składowana była na matach lub workach foliowych jednorazowego użytku. Po ekshumacji groby dezynfekowane były środkami dezynfekcyjnymi dopuszczonymi do

obrotu. Trumny lub szczątki umieszczane w nowej trumnie przewożone były zatwierdzonymi środkami transportu do miejsca ponownego pochowania.
Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z przeprowadzanymi ekshumacjami.

Tabela: dane dot. zakładów pogrzebowych.

Lp.	Nazwa zakładu pogrzebowego	Liczba specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków jakimi dysponuje zakład	Liczba wydanych opinii na specjalistyczne środki transportu przeznaczone do przewozu zwłok i szczątków
1.	Zakład Usług Pogrzebowych i Kamieniarskich „HADES” Stargard ul. Szkolna 13	4	0
2.	MPGK Sp. z o.o. Stargard ul. Okrzei 6	2	0
3.	Zakład Pogrzebowy Czesław Bylewski Dobrzany ul. Kościuszki 20	1	0
4	Zakład Usług Budowlanych i Komunalnych Bogdan Sałdak Ińsko ul. Boh. Warszawy 22	1	0
5	„SACRUM” Dom Pogrzebowy Stargard ul. Wieniawskiego 6	1	0
6	Usługi Transportowe i Pogrzebowe Katarzyna Chudyk Chociwel ul. Studzianki 10	1	0

Dane dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy i przewozu zwłok poza granice RP.

Do dnia 31.12.2016r. wydano 16 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy – Holandii, Belgii, USA, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Szkocji i Niemiec. Na wywóz zwłok poza granice RP nie wydano decyzji.

6.9. Zabezpieczenie imprez masowych:

Do dnia 31.12.2016r. wydano 9 postanowień dotyczących imprez masowych. Nie wydano negatywnych opinii dotyczących imprez masowych.

Przeprowadzono 2 kontrole w trakcie trwania imprezy masowej w amfiteatrze miejskim w ramach „Dni Stargardu 2016” oraz w trakcie trwania Targów Rolnych w Barzkowicach.

W trakcie trwania imprez organizatorzy zapewnili porządkowanie terenu, zwiększoną ilość pojemników na odpady stałe, przenośnych kabin ustępowych oraz punkt pomocy medycznej.

6.10. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

W ramach przygotowania do sezonu letniego 2016 wystosowano do Urzędów Miast i Gmin oraz zarządców nieruchomości 17 pism instruktażowych (dot. wymiany piasku w piaskownicach). Ponadto do 53 podmiotów świadczących usługi noclegowe przesłano załącznik

nr 1 dot. choroby legionistów – minimalizacja ryzyka, lista kontrolna dla hoteli i innych miejsc zakwaterowania celem zapoznania i zastosowana w bieżącej pracy. Do zarządców ujęć wodnych wystosowano 12 pism przypominających o informowaniu PPIS w Stargardzie o przypadkach wystąpienia awarii instalacji wodociągowej, awarii systemu uzdatniania wody, wymiany instalacji wodociągowej, powodzi oraz każdorazowo przy planowanych i nieplanowanych wyłączeniach wody a także o zweryfikowaniu i ewentualną zmianę wyznaczonych stałych punktów pobierania próbek wody do badań laboratoryjnych w ramach kontroli urzędowej PIS i kontroli wewnętrznej na sieci wodociągowej.

VII. SZKOŁY I INNE PLACÓWKI OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZE ORAZ WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

7.1. Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): 153 , w tym:

- 111 placówek stałych: 6 żłobków (w tym 1 klub dziecięcy), 37 przedszkoli (w tym 2 inne form wychowania przedszkolnego), 24 szkół podstawowych (w tym 1 filia), 8 gimnazjów, 2 licea ogólnokształcące, 1 ponadgimnazjalna szkoła zawodowa, 8 zespołów szkół, 1 centrum szkolenia zawodowego, 2 uczelnie wyższe, 2 placówki z pobytem całodobowym (w tym 1 internat), 10 placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego, 10 placówek pracy pozaszkolnej,
- 42 zgłoszone przez MEN w elektronicznej bazie danych turnusy wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym: 13 półkolonii zimowych oraz 29 turnusy wypoczynku letniego (16 półkolonii, 9 obozów, w tym 1 obóz pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej, 2 kolonie, w tym 1 kolonia pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej, 2 biwaki pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną).

7.2. Ogólna liczba kontroli: 135, w tym:

- 112 kontroli w placówkach będących pod stałym nadzorem (żłobki – 5, przedszkola - 47, szkoły podstawowe - 31, gimnazja - 10, ponadgimnazjalna szkoła zawodowa (w tym 1 internat) - 2, zespoły szkół - 15, placówki wsparcia dziennego – 2),
- 18 kontroli w placówkach sezonowych - turnusach wypoczynku dla dzieci i młodzieży (w tym zimowego 7 kontroli i 11 letniego).
- 5 kontroli placówek niebędących pod nadzorem higieny dzieci i młodzieży (2 placówki opiekuńczo-wychowawcze tzw. „rodzinkowe domy dziecka” oraz 3 sale zabaw dla dzieci tzw. „kulki” dla dzieci.). Kontrole przeprowadzono w związku z zatruciem pokarmowym dzieci w 2 stargardzkich przedszkolach.

7.2.1. Przeprowadzono 97 kontroli kompleksowych, 20 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych obowiązków, 2 kontrole interwencyjne (dot. niskiej temperatury; występowania gryzoni, owadów, ślimaków oraz świerzbu), 16 kontroli tematycznych (dot. zatrucia pokarmowego, powstania nowych placówek oraz obciążenia uczniów wagą tornistrów)

7.2.2. Liczba przeprowadzonych kontroli wspólnych: 6

Spośród 135 kontroli przeprowadzono 129 kontroli wyłącznie przez komórkę Higieny Dzieci i Młodzieży oraz 6 kontroli wspólnych, podczas których HDiM była komórką wiodącą (w tym 5 z Sekcją Higieny Żywności, Żywnienia i 1 z Sekcją Higieny Komunalnej).

Ponadto pracownik HDiM współuczestniczył w kontroli, w której komórką wiodącą był Nadzór Zapobiegawczy (kontrola tematyczna przed wydaniem opinii sanitarnej w związku z zakończeniem budowy i przebudowy części budynku szkoły podstawowej, tj. 2 sal dla oddziałów „0” dla 27 dzieci, toalety ogólnodostępnej, szatni, pokoju pedagoga).

7.2.3. Liczba skontrolowanych placówek stałych i sezonowych: 96.

Ogółem skontrolowano (kompleksowo) 77 placówek będących pod stałym nadzorem, co stanowi 69,4 % ogółu skontrolowanych placówek, w tym:

- 4 żłobki/kluby dziecięce, co stanowi 66,7 % żłobków/klubów dziecięcych;
- 35 przedszkoli /innych form wychowania przedszkolnego, co stanowi 94,6 % przedszkoli;
- 24 szkoły podstawowe, co stanowi 100 % szkół podstawowych;
- 8 gimnazjów, co stanowi 100 % gimnazjów;
- 7 zespołów szkół, co stanowi 87,5 % ogółu zespołów szkół.

Ponadto skontrolowano 19 placówek sezonowych /turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży, co stanowi 45,2 % zgłoszonego w elektronicznej bazie danych turnusów wypoczynku, w tym:

- 7 turnusów wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży, co stanowi 53,8% wszystkich zgłoszonych w elektronicznej bazie danych turnusów wypoczynku zimowego;
- 12 turnusów wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, co stanowi 41,4% wszystkich zgłoszonych w elektronicznej bazie danych turnusów wypoczynku letniego.

7.3. Liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach.

Z pobytu i nauki w skontrolowanych szkołach oraz placówkach oświatowo – wychowawczych korzystało łącznie 13645 dzieci i młodzieży, zaś w placówkach sezonowych wypoczywało łącznie 608 dzieci i młodzieży (w tym w czasie ferii -277, w czasie wakacji - 331).

7.4. Liczba załatwionych interwencji: 3

W 2016r. zgłoszono 3 interwencje, w tym:

- 2 anonimowe: dotycząca niskiej temperatury w gimnazjum oraz obecności gryzoni, owadów, ślimaków i występowania świerzbu,
  - 1 imienna dotycząca braku reakcji ze strony dyrekcji szkoły w sprawie zwalczania wszawicy.
- Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.5. Liczba zamknięć /unieruchomień /wylążeń z użytkowania obiektu lub jego części: 2

W związku z wystąpieniem zatrucia pokarmowego w 2 stargardzkich przedszkolach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stargardzie wydał 87 decyzji administracyjnych dotyczących:

- zamknięcia 2 przedszkoli (do czasu przeprowadzenia skutecznej dezynfekcji powierzchni, wyposażenia i sprzętu oraz okazania trzech wyników ujemnych badań w kierunku obecności patogenów schorzeń jelitowych u zatrudnionego personelu),
- odsunięcia 84 dzieci od zajęć w przedszkolu,
- odsunięcia od pracy 1 pracownika przedszkola.

W wyniku podjętych działań stwierdzono, że zakażonych (*Salmonella Enteritidis*) zostało 57 osób:

- 56 dzieci, w tym 11 hospitalizowanych z 2 przedszkoli,
- 1 pracownik przedszkola.

Pomimo podjęcia natychmiastowych działań i przeprowadzenia wnikliwego postępowania nie ustalono źródła zatrucia.

7.6. Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy pionu HDiM za rok sprawozdawczy:

Z spośród 98 placówek stałych zaplanowanych do kontroli kompleksowych (zgodnie z harmonogramem kontroli) 19 nie skontrolowano ze względu na likwidację 2 placówek - innych form wychowania przedszkolnego oraz zmniejszenie obsady kadrowej (1 pracownik oddelegowany do Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego).

Zgodnie z założeniami mierników budżetu zadaniowego ogółem zaplanowano:

- 110 wszystkich kontroli – wykonano 135 kontroli (gdzie HDiM była komórką wiodącą) oraz 1 kontrolę jako pion towarzyszący, w tym 49 kontroli ponadplanowych (19 kontroli sprawdzających; 2 kontrole interwencyjne; 6 tematycznych w związku z utworzeniem nowych placówek lub ich rozbudową, w tym 1 jako pion towarzyszący ZNS; 1 kontrola tematyczna w związku z obciążeniem uczniów wagą tornistrów; 4 kontrole wypoczynku zimowego; 10 kontroli dotyczących zatrucia pokarmowego dzieci w 2 stargardzkich przedszkolach; 7 kontroli kompleksowych nie wykonanych zgodnie z planem kontroli);

- 4420 oznaczeń fizycznych dotyczących oceny dostosowanie mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii oraz oceny temperatury pomieszczeń – wykonano 4780 oznaczeń fizycznych, w tym 1133 oznaczeń pozaplanowych (784 oznaczenia, które nie ujęto w planie badań związanych z oceną obciążenia uczniów wagą tornistrów w 2 szkołach podstawowych oraz 349 oznaczeń zaplanowanych zgodnie z harmonogramem kontroli wykonano w innych miesiącach).

7.7. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

W czasie kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2016r. stwierdzono, że:

- powstało 8 nowych placówek, w obiektach istniejących:
  - 2 żłobki niepubliczne,
  - 5 przedszkoli niepublicznych, w tym 2 przedszkola powstały po przekształceniu innych form wychowania przedszkolnego,
  - 1 zespół szkół powstał w wyniku połączenia 3 samodzielnie istniejących placówek (1 innej formy wychowania przedszkolnego, 1 szkoły podstawowej, 1 gimnazjum).
- 6 placówek istniejących przeniesiono do nowych obiektów lub rozbudowano bazę dydaktyczną :
  - 1 niepubliczną szkołę podstawową przeniesiono do nowo wybudowanego obiektu z 4 salami dydaktycznymi, 4 pomieszczeniami higieniczno – sanitarnymi, szatnią, pokojem nauczycielskim, pomieszczeniem gospodarczym,
  - 1 publiczną szkołę podstawową rozbudowano o 2 sale dla oddziałów przedszkolnych tzw. „0”, toalety ogólnodostępnej, szatni, pokoju pedagoga),
  - w 1 przedszkolu publicznym w części szkoły podstawowej utworzono 4 sale dydaktyczne/zabaw, 2 pomieszczenia higieniczno – sanitarne, szatnię dla dzieci, pomieszczenia punktu wydawania posiłków, pomieszczenie socjalne dla pracowników, plac zabaw,
  - w 2 przedszkolach publicznych utworzono po jednej sali dydaktycznej/zabaw (po zlikwidowanej sali do zajęć ruchowych (rytmiki),
  - w 1 przedszkolu publicznym funkcjonującym w zespole szkół ogólnokształcących utworzono dodatkowe 2 sale dydaktyczne/zabaw dla dzieci (z sal dydaktycznych szkoły podstawowej).
- Zlikwidowano 7 placówek:
  - 5 innych form wychowania przedszkolnego, w tym 2 przekształcono w przedszkola oraz 1 placówkę (istniejącą samodzielnie) wcielono w zespół szkół ogólnokształcących,
  - 1 szkołę podstawową (istniejącą samodzielnie) wcielono w zespół szkół,
  - 1 gimnazjum (istniejące samodzielnie) wcielono w zespół szkół.
- w 5 placówkach zmodernizowano obiekty sportowe:
  - w 1 publicznej szkole podstawowej wykonano boisko wielofunkcyjne do piłki koszykowej i ręcznej oraz do tenisa ziemnego, stoły do tenisa stołowego oraz siłownię zewnętrzną,
  - w 1 gimnazjum wykonano boisko wielofunkcyjne (ze sztuczną nawierzchnią) do piłki siatkowej, koszykowej, ręcznej oraz siłownię zewnętrzną,
  - w 1 gimnazjum wykonano siłownię zewnętrzną,
  - w 2 zespołach szkół wykonano siłownię zewnętrzną,
- w 3 przedszkolach utworzono bloki żywienia.

7.8. Charakterystyka placówek

W kontrolowanych placówkach stwierdzono właściwy stan sanitarno–higieniczny i techniczny użytkowanych budynków.

83 placówki, w tym: 31 przedszkoli, 17 szkół podstawowych, 8 gimnazjów, 7 zespołów szkół oraz 17 turnusów wypoczynku zimowego były podłączone do sieci kanalizacyjnej.

Kanalizację miejscową – szamba bezodpływowe (na bieżąco oczyszczane) posiada 11 placówek:

- 3 przedszkola (NP. w Zieleniewie, NP TPD w Sownie, NP. TPD w Małkocinie
- 7 szkół podstawowych (SP w Sownie, SP w Pęzinie, SP w Małkocinie, SP w Chlebówku, SP w Parlinie, SP Filia w Dzwonowie, NSP w Gogolewie)

- 1 turnus wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży (1 obóz rekreacyjno sportowy w „Letnisku Wisola” w Ciemniku).

Ponadto 2 harcerskie obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej zapewniły kanalizację miejscowa tzw. „doły chłonne”.

Niemal wszystkie skontrolowane placówki (4 żłobki/kluby dziecięce 35 przedszkoli, 24 szkoły podstawowe, 8 gimnazjów, 7 zespołów szkół oraz 17 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży były podłączone do sieci wodociągowej.

Jedynie 2 skontrolowane turnusy wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży (harcerskie obozy pod namiotami) nie zapewniły stałej infrastruktury komunalnej ze względu na charakter wypoczynku (bieżąca ciepła i zimna woda były zapewnione przez harcerzy, którzy wybudowali tymczasową instalację).

7.9. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

7.9.1. Ocena rozkładów lekcji

Rok	OCENA ROZKŁADÓW LEKCJI										
	liczba skontrolowanych placówek	liczba ocenionych placówek	%	liczba ocenionych oddziałów	Stwierdzono niewłaściwe				Liczba wydanych zaleceń	Liczba wydanych decyzji	Liczba zakończonych decyzji z lat ubiegłych/ z roku bieżącego
					w ilu placówkach	%	w ilu oddziałach	%			
2016	39	39	100%	541	0	0	0	0	0	0	0
2015	32	31	96,9	419	0	0	0	0	0	0	0

W 2016r. analizy planów lekcji dokonano w 39 szkołach w 541 oddziałach :

- 24 szkołach podstawowych w 300 oddziałach,
- 8 gimnazjach w 96 oddziałach,
- 7 zespołach szkół w 145 oddziałach, w tym w:
  - 7 szkołach podstawowych w 102 oddziałach,
  - 7 gimnazjach w 43 oddziałach,

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

7.9.2. Ocena dostosowania mebli do zasad ergonomii

Rok	DOSTOSOWANIE MEBLI SZKOLNYCH / PRZEDSZKOLNYCH DO WZROSTU UCZNIÓW / PRZEDSZKOLAKÓW													
	liczba skontrolowanych placówek	liczba ocenionych placówek	%	liczba ocenionych oddziałów	Stwierdzono niewłaściwe				Liczba badanych	L. dzieci siedzących w meblach niedostosowanych	L. wydanych zaleceń	L. wydanych decyzji	L. zakończonych decyzji z lat ubiegłych/ z roku bieżącego	
					w ilu placówkach	%	w ilu oddziałach	%						
2016	73	71	97,3	239	0	0	0	0	0	0	0	2	0	
2015	69	65	94,2	395	1	1,5	1	0,2	7340	8	0	2	1/0	

7.9.3. Ocena temperatury

W 2016r. pomiary temperatury dokonano w 77 placówkach w 244 pomieszczeniach:

- 4 żłobkach w 10 pomieszczeniach,
- 34 przedszkolach w 81 pomieszczeniach
- 24 szkołach podstawowych w 84 pomieszczeniach,
- 8 gimnazjach w 37 pomieszczeniach,
- 7 zespołach szkół w 32 pomieszczeniach,

Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

7.9.4. Zageszczenie w klasach:

W roku 2016r. w wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że w Iobieckie - inna forma wychowania przedszkolnego wielkość powierzchni pomieszczenia przeznaczonego na pobyt zbiorowy była zbyt mała w stosunku do ilości dzieci uczęszczających do placówki.

W związku z powyższym wydano 1 decyzję administracyjną, która została wykonana.

7.9.5. Zmianowość pracy szkół

Zajęcia w systemie zmianowym prowadzi się w 7 szkołach, w tym w:

- 6 szkołach podstawowych (w tym w 5 szkołach tylko w oddziałach 1-3),
- 1 zespole szkół (w szkole podstawowej oraz gimnazjum).

Jako przyczynę zmienowości dyrektorzy szkół podawali zbyt małą ilość sal lekcyjnych przy zbyt dużej liczbie uczniów uczęszczających do tych placówek.

7.9.6. Występowanie wszawicy/ świerzbu w szkołach i placówkach oświatowych.

W 2016r. zgłoszono (w ramach interwencji) :

- 1 przypadek występowania wszawicy w zespole szkół.

Ustalono, że placówce podejmowane są działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki i zwalczania wszawicy

- systematycznie sprawdzany jest stan czystości głów uczniów we wszystkich oddziałach,
- w czasie zebrań i rozmów indywidualnych z rodzicami dzieci pielęgniarka szkolna informuje o profilaktyce wszawicy, w tym o zalecanych preparatach zwalczających wszawicę,
- rodzicom przekazuje się również informację o możliwości uzyskania środków finansowych na zakup preparatów p/wszawicy ze środków Ośrodka Opieki Społecznej.

- 1 przypadek świerzbu w szkole podstawowej

Podczas zajęć lekcyjnych zaobserwowano (u 1 chłopca) objawy świerzbu na rękach:

- niezwłocznie podjęto współpracę z rodzicami oraz pielęgniarką szkolną, w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby,
- po przeleczeniu dziecko uczęszczało do szkoły zgodnie z zaleceniami lekarza.

Dyrektorom powyższych placówek przypomniano „Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży”, które zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Stargardzie. Ponadto poinformowano o konieczności kontynuowania systematycznych działań profilaktycznych z zakresu zwalczania wszawicy/świerzbu, w porozumieniu z pielęgniarką szkolną.

7.9.7. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

W 2016r. stwierdzono, że 3 szkoły nie posiadają wystarczających warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów ze względu na:

- zły stan techniczny pomieszczeń higieniczno – sanitarnych (zły stan techniczny ścian, sufitów) w 2 gimnazjach,
- brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych w 1 szkole podstawowej.

Ponadto w 1 szkole podstawowej stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych.

W w/w szkołach obowiązują decyzje administracyjne.

7.9.8. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Na podstawie przeprowadzonych kontroli w 39 szkołach stwierdzono, że:

- 1 szkoła podstawowa posiada tylko salę rekreacyjną
- 7 szkół podstawowych posiada tylko boisko sportowe,
- 2 szkoły (1 szkoła podstawowa i 1 gimnazjum) posiadają salę gimnastyczną z boiskiem,
- 1 szkoła podstawowa posiada salę zastępcze z boiskiem,

- 2 szkoły podstawowe posiadają sale gimnastyczne i sale rekreacyjne z boiskiem
- 23 szkoły (12 szkół podstawowych, 6 gimnazjów oraz 6 zespołów szkół) posiadają szkolny zespół sportowy (składający się z jednej lub więcej sal sportowych oraz pomieszczeń pomocniczych takich jak przebieralnie, pomieszczenia z natryskami, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, gabinet wychowania fizycznego – pokój nauczycieli wychowania fizycznego) z boiskiem.
Ponadto 2 skontrolowane szkoły (1 szkoła podstawowa i 1 gimnazjum) posiadają basen z zapleczem sanitarnym .

W 2016r stwierdzono, że 3 szkoły (2 gimnazja, 1 zespół szkół) nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Niezależnie od posiadanej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 5 szkołach (4 szkołach podstawowych oraz w 1 zespole szkół) zajęcia odbywają się na korytarzach szkolnych.

Ponadto uczniowie 22 skontrolowanych szkół uczestniczą w zajęciach wychowania fizycznego poza placówką, korzystając z:

- sali gimnastycznej (2 szkoły podstawowe i 3 gimnazja),
- hali sportowej (1 zespół szkół),
- basenu (8 szkół podstawowych, 1 gimnazjum i 5 zespołów szkół),
- boiska sportowego/stadionu (4 szkoły podstawowe, 3 gimnazja, 2 zespoły szkół).

7.9.9. Ochrona placów zabaw, terenów rekreacyjnych, terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi

W 2016r. podczas kontroli stwierdzono właściwą ochronę przed zanieczyszczeniami zwierzęcymi:

- 47 placówek korzystających tylko placów zabaw lub terenów rekreacyjnych (w tym: 5 żłobków, 34 przedszkoli, 1 szkoła podstawowa, 2 gimnazja, 1 inna forma wychowania przedszkolnego w zespole szkół, 5 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży),
- 9 placówek korzystających z terenów sportowych (6 gimnazjów, 1 gimnazjum w zespole szkół, 3 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży)
- 36 placówek korzystających z placów zabaw i /lub terenów rekreacyjnych oraz terenów sportowych (21 szkół podstawowych, 7 zespoły szkół, 8 placówki wypoczynku dzieci i młodzieży).

W dalszym ciągu 2 szkoły podstawowe nie posiadają właściwego zabezpieczenia placów zabaw i terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi (brak kompletnego ogrodzenia). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami toczy się postępowanie administracyjne (wszczęte w 2015r) mające na celu wyegzekwowanie uzupełnienie ubytków w ogrodzeniu terenu szkoły.

7.9.10. Ocena warunków sanitarno – higienicznych dla dzieci 6 letnich w tzw. oddziałach „0” w placówkach.

W skontrolowanych placówkach w 2016r. z oddziałami „0” nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.9.11. Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W 39 skontrolowanych szkołach zapewniono uczniom indywidualne lub zbiorowe miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

7.9.12. Prowadzenie dożywiania w szkołach.

W 2016r. skontrolowano 39 szkół (podstawowych, gimnazjalnych, zespołów szkół). Spośród skontrolowanych szkół tylko 2 gimnazja nie prowadzą dla uczniów dożywiania (1 gimnazjum publiczne i jedno niepubliczne), z powodu braku chętnych.

W 7 szkołach posiłki przygotowywane są na miejscu (w budynku szkoły).

Tylko w 4 skontrolowanych szkołach odpowiedzialnymi za przygotowanie posiłków są dyrektorzy szkół (1 szkoła podstawowa, 1 gimnazjum, 2 zespoły szkół).

W pozostałych placówkach przygotowaniem posiłków zajmują się prywatni przedsiębiorcy, poza obiektami szkół (wówczas posiłki są dowożone) lub w wydzierżawionych pomieszczeniach w budynku szkoły.

W 16 szkołach wydawane były obiady jednodaniowe (12 szkołach podstawowych, 3 gimnazjach, 1 zespole szkół).

W 21 szkołach wydawane były obiady pełne - dwudaniowe (12 szkół podstawowych, 3 gimnazjach, 6 zespoły szkół).

Tylko 2 niepubliczne szkoły podstawowe dla 60 uczniów zapewniały 3 posiłki dziennie (śniadanie, obiady 2 daniowe oraz podwieczorki).

4364 uczniów ze szkół podstawowych (w tym 1119 uczniów w 7 szkołach podstawowych funkcjonujących w zespołach szkół oraz 3245 uczniów w 22 szkołach podstawowych) korzysta nieodpłatnie z warzyw i owoców w ramach programu "Owoce i warzywa w szkole".

7737 uczniów ze szkół podstawowych (w tym 1966 uczniów w 7 szkołach podstawowych funkcjonujących w zespołach szkół oraz 5771 uczniów w 22 szkołach podstawowych) korzysta nieodpłatnie z mleka.

7.9.13. Ocena warunków sanitarno – higienicznych w żłobkach i klubach malucha.

W powiecie stargardzkim funkcjonuje 6 żłobków (w tym 1 w 2 obiektach) oraz 1 klub dziecięcy. Wszystkie placówki posiadają pozytywną opinię sanitarną PPIS w Stargardzie.

W 2016r. przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych w 4 placówkach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

7.9.14. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

Wypoczynek zimowy

W 2016r. na terenie powiatu stargardzkiego zorganizowano 13 turnusów zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej (wszystkie w miejscu zamieszkania – półkolonie) organizowanych przez 9 organizatorów. Ogółem skontrolowano 7 turnusów wypoczynku zimowego (7 organizatorów), w których uczestniczyło 277 osób.

2 turnusów nie skontrolowano z uwagi na rezygnację z organizacji wypoczynku przez 1 organizatora (brak chętnych dzieci) oraz 1 turnusu, którego organizator podlegał nadzorowi Zachodniopomorskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Szczecinie.

W czasie trwania półkolonii wszyscy skontrolowani organizatorzy zapewnili uczestnikom wyżywienie, w tym:

- 1 organizator wypoczynku dla dzieci i młodzieży (OSiR w Stargardzie) zapewnił 3 posiłki dziennie (I i II śniadania oraz obiady),
- 3 organizatorów (SP nr 7 w Stargardzie, Fundacja "Szczecińska", ZHP w Stargardzie) zapewniło 2 posiłki dziennie tj. II śniadania oraz obiady,
- 3 organizatorów (SP nr 1 w Stargardzie, MDK w Stargardzie, Socatots M. Bencych w Szczecinie) tylko obiady.

Z posiłków dofinansowanych w skontrolowanych obiektach korzystało łącznie 162 uczestników wypoczynku (w tym: 28 obiadów w SP nr 1 w Stargardzie, 15 śniadań oraz 8 obiadów w SP nr 7 w Stargardzie, 119 śniadań i 119 obiadów w Fundacji Szczecińskiej).

Wypoczynek letni:

W czasie sezonu letniego skontrolowano wszystkich organizatorów wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych. Skontrolowano 12 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży (11 organizatorów), w tym:

- 1 w obiekcie hotelowym lub innym obiekcie, w którym świadczone są usługi hotelarskie (1obóz sportowo - rekreacyjny w Letnisku Wisola). Przeprowadzono 1 kontrolę (1 organizatora).
- 3 w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku (1 kolonię w Gimnazjum Publicznym w Dolicach, 1 obóz sportowy w CO-K w Ińsku, 1 obóz sportowy w Zespole Placówek Oświatowych w Chociwlu). Przeprowadzono 3 kontrole (3 organizatorów).

- 1 obóz pod namiotami ze stałą infrastrukturą komunalną (1 biwak pod namiotami ze stałą infrastrukturą na terenie Szkoły Podstawowej w Kobylance). Przeprowadzono 1 kontrolę (1 organizatora).
- 2 obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej (1 obóz harcerski pod namiotami bez stałej infrastruktury nad Jeziorem Woświn- Gmina Chociwel, 1 kolonię zuchową pod namiotami bez stałej infrastruktury nad Jeziorem Woświn- Gmina Chociwel). Przeprowadzono 1 kontrolę (1 organizatora)
- 5 form w miejscu zamieszkania (1 półkolonię w Szkole Podstawowej nr 5 w Stargardzie; 1 półkolonię windsurfingową na plaży publicznej Miedwie przy Amfiteatrze w Morzyczynie, na której zapewniono uczestnikom 3 posiłki dziennie; 1 półkolonię w Zespole Szkół nr 5 w Stargardzie; 1 półkolonię w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Stargardzie, na której zapewniono uczestnikom 3 posiłki dziennie; 1 półkolonie w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Stargardzie, na której zapewniono uczestnikom 1 posiłek dziennie;). Przeprowadzono 5 kontroli (5 organizatorów).

Wyniki przeprowadzonych kontroli wykazały prawidłowe przygotowanie obiektów zarówno pod względem sanitarnym jak i socjalnym. Nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych wśród wypoczywających dzieci i młodzieży. Przestrzegany był zakaz palenia tytoniu wg obowiązujących przepisów.

7.10. Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Wydano ogółem 28 decyzji administracyjnych- merytorycznych, w tym 17 decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków:

- 4 decyzje dot. przedszkoli, w tym 1 zmieniająca,
- 12 decyzji dot. szkół podstawowych, w tym 8 decyzji zmieniających,
- 4 decyzje dot. gimnazjów, w tym 2 decyzje zmieniające
- 2 decyzje dot. zasadniczej szkoły zawodowej - zmieniające,
- 5 decyzje dot. zespołów szkół, w tym 4 decyzje zmieniające,
- 1 decyzja dot. placówki wsparcia dziennego

W roku 2016 wyegzekwowano 11 decyzji administracyjnych, w tym:

- 5 wydanych w 2016r.
- 4 wydane w 2015r.
- 1 wydaną w 2014r.
- 1 wydaną w 2011r.

Ponadto wydano 14 decyzji płatniczych na łączną kwotę 937,60 zł.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły m.in. doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno – technicznego: ogrodzenia terenu, nawierzchni przejść, dróg oraz boiska, ciągów komunikacyjnych w budynkach, szatni, pomieszczeń sanitarno – higienicznych, biblioteki szkolnej, pomieszczeń socjalnych dla pracowników, sal zajęć dla dzieci i młodzieży, pomieszczeń do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, punktów wydawania posiłków, dostosowania mebli do wymagań ergonomii oraz zapewnienia: właściwego natężenia oświetlenia sztucznego, bieżącej ciepłej wody przy umywalkach w pomieszczeniach higieniczno- sanitarnych dla dzieci, standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, odpowiedniej powierzchni sali dla dzieci.

VIII WARUNKI SANITARNO – HIGIENICZNE W ZAKŁADACH PRACY

8.1 Warunki higieniczno - zdrowotne środowiska pracy.

Stwierdzono przekroczenia wartości NDN i NDS czynników szkodliwych w środowisku pracy w 16 zakładach: czynników fizycznych (hałasu oraz drgań o działaniu ogólnym) w 12, substancji

toksycznych w 4 oraz pyłów w 3. Wydano 29 decyzji administracyjnych dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych.

8.2 Nadzór bieżący nad zakładami pracy.

W ewidencji PPIS w Stargardzie znajduje się 605 zakładów pracy. W 2016 roku. przeprowadzono 333 kontrole w 229 zakładach pracy. Wydano 159 decyzji administracyjnych, w tym 93 dotyczące poprawy warunków pracy. W w/w decyzjach zawarto 666 nakazów.

W 2016 roku nakazy najczęściej dotyczyły:

1. Przedstawienia aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy – 175;
2. Przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 113;
3. Obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 76;
4. Zapewnienia właściwego stanu technicznego i sanitarnego pomieszczeń pracy – 68
5. Wykonania i udokumentowania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z nią pracowników – 66;
6. Potwierdzenia pomiarami skuteczności podjętych działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracownika m.in. na hałas, na drgania działające na organizm człowieka przez kończyny górne, stężenia manganu – 39;
7. Wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów – 22;
8. Zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników – 14;
9. Zapewnienia prawidłowego systemu udzielania pierwszej pomocy – 13;
10. Zapewnienia właściwych pomieszczeń higieniczno sanitarnych pracownikom – 12;
11. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy – 11;
12. Sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i/lub drgania mechaniczne – 11;
13. Sporządzenia lub przedstawienia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 10;
14. Zapewnienie prawidłowego przydziału i postępowania z odzieżą, obuwiem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej – 9;
15. Zapewnienia lub uaktualnienia instrukcji/procedur i zapoznania z nimi pracowników – 6;
16. Przedstawienia aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku – 4;
17. Przeprowadzenia szkoleń BHP dla pracowników – 3;
18. Zapewnienia prawidłowego sposobu przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin – 2;
19. Sporządzenia rejestru prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 2;
20. Zapewnienia oświetlenia dziennego w halach oraz w pomieszczeniach pracy – 2;
21. Okazania potwierdzenia wydania pracownikom ze względów profilaktycznych odpowiednich napojów – 1
22. Zapewnienia znaków nakazujących stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej – 1
23. Oznakowania różnic poziomów posadzki – 1
24. Poddania badaniom audiometrycznym słuchu pracowników zatrudnionych w zakładzie narażonych na działanie hałasu - 1

25. Sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych – 1.;
26. Zapewnienia właściwego oznakowania opakowań stosowanych i przechowywanych substancji i ich mieszanin – 1;
27. Doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ciągów komunikacyjnych – 1;
28. Przekazania do ZPWIS w Szczecinie informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 1;

Decyzje dotyczące poprawy warunków pracy dotyczyły min.:

- zmniejszenia natężenia hałasu, wibracji, stężenia substancji chemicznych, stężenia pyłu,
- wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno – technicznych zmierzającego do ograniczenia narażenia pracowników na hałas i drgania mechaniczne,
- zapewnienia wentylacji lub jej usprawnienie w pomieszczeniach pracy,
- zwiększenia natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy,
- zapewnienia wymaganych pomieszczeń higienicznosanitarnych,
- poprawy stanu technicznego i sanitarnego pomieszczeń pracy

Poprawa warunków pracy nastąpiła poprzez wyegzekwowanie zaleceń zawartych w decyzjach administracyjnych.

8.3 Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Stargardzie znajduje się 25 zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze i mutagenne. Ekspozowanych na w/w czynniki jest ok. 500 osób.

Czynniki rakotwórcze i mutagenne w powiecie stargardzkim to:

- pyły drewna twardego,
- procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych (produkcja wyrobów gumowych),
- związki chromu wydzielające się podczas spawania stali szlachetnych,
- benzen zawarty w benzynie,
- pył azbestu podczas demontażu pokryć dachowych.

Przeprowadzono 10 kontroli dot. czynników rakotwórczych i mutagennych w 9 zakładach pracy. Wydano 2 decyzje administracyjne w w/w zakresie. Pracodawców zobowiązywano do prowadzenia rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych oraz przesłania w wymaganym terminie „Informacji o substancjach, preparatach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym” Zachodniopomorskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Szczecinie.

Pracownicy narażeni na działanie czynników rakotwórczych chronieni są przed działaniem czynników poprzez stosowanie ochron osobistych i środków ochrony zbiorowej (wentylacji mechanicznej).

8.4 Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.

Na terenie powiatu stargardzkiego szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy występują w zakładach rolnych zajmujących się produkcją rolną roślinną i zwierzęcą (hodowle drobiu, trzody chlewnej, bydła), produkcją i przetwórstwem żywności (piekarnie, cukiernie), w zakładach przemysłu drzewnego oraz w zakładach usług komunalnych (odpady stwarzające zagrożenie biologiczne) i budownictwie (roboty ziemne).

W zakresie czynników biologicznych przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych w 12 zakładach pracy. Wydano 2 decyzje, nakazujące usunięcie nieprawidłowości: w 1 zakładzie - uwzględnienia

w ocenie ryzyka zawodowego szkodliwych czynników biologicznych na jakie może być narażony pracownik, w 1 zakładzie - zaprowadzenia rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne.

Stwierdzono 1 przypadek zachorowania na chorobę zawodową wskutek narażenia na działanie szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy (borelioza) u rolnika indywidualnego.

8.5 Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny – wprowadzanie do obrotu.

Na terenie powiatu stargardzkiego prowadzi działalność:

- 2 producentów chemicznych mieszanin niebezpiecznych (1 producent chemii budowlanej oraz 1 producent mieszanin dezynfekcyjnych używanych w przemyśle i chemii gospodarczej),
- 56 dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych (sklepy wielkopowierzchniowe, hurtownie, przedstawiciele firm z UE).

Przeprowadzono 4 kontrole podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących niewłaściwego oznakowania opakowań lub niezgodności w zakresie kart charakterystyki.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny – stosowanie w działalności zawodowej.

Przeprowadzono 55 kontroli w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin. Stwierdzane uchybienia dotyczyły:

- braku spisu stosowanych niebezpiecznych substancji i ich mieszanin (12 przypadków),
- brak kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin (14 przypadków),
- niezgodne z prawem oznakowanie opakowań (1 przypadek),

Produkty biobójcze.

W 2016 roku nie przeprowadzono kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

8.6 Choroby zawodowe.

W w/w okresie otrzymano 6 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych. Wydano 5 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat, zespół cieśni nadgarstka, przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej, borelioza). Wydano 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (uszkodzenie nerwu strzałkowego u osób wykonujących pracę w pozycji kucznej, obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu).

8.7 Środki zastępcze

W okresie sprawozdawczym kontynuowano współpracę z Centralnym Biurem Śledczym, Izbą Celną, Inspekcją Handlową i Komendą Powiatową Policji. Przeprowadzono 7 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terenie Polski środków zastępczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na prośbę PPIS w Koninie przeprowadzono przesłuchanie osób w sprawie zabezpieczonych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej w Koninie i Izby Celnej w Poznaniu przesyłek pocztowych zawierających środki zastępcze.

Pracownik Sekcji NHP uczestniczył w Konferencji Wojewódzkiej nt. „Dopalacze – dlaczego są tak niebezpieczne”, której organizatorami byli Główny Inspektor Sanitarny i Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Szczecinie.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy kontrola spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w:

- dokumentacji projektowej,
- obiektach budowlanych w trakcie budowy i przekazywanych do użytkowania po wybudowaniu, przebudowie lub zmianie sposobu użytkowania.

Dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nadzór zapobiegawczy określa potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i uzgadnia ich realizację w zakresie wpływu na zdrowie i życie ludzi. Zajmuje również stanowiska w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektowanych dokumentów strategicznych odnoszących się do terenów miast i gmin.

- 9.1. Liczba wydanych opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego: 21, sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania obiektu: 0;
- 9.2. Liczba uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych: 12;
- 9.3. Liczba przeprowadzonych kontroli, wizji lokalnych (w tym obiektów w trakcie budowy): 31;
- 9.4. Liczba wydanych opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko: 24,
  - uzgodnień dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko: 3,
  - uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów strategicznych: 10,
  - opinii dotyczących oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko: 11 (w tym 1 negatywna);
- 9.5. Liczba wydanych opinii w ramach oceny oddziaływania na środowisko: 37,
  - opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko: 29,
  - opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko: 0,
  - opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach: 8,
  - innych opinii, w ramach przeprowadzanych ponownych ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko: 0;
- 9.6. Obiekty dopuszczone do użytkowania mające istotny wpływ na stan sanitarny powiatu:
  - stacja kontroli pojazdów do 3,5 tony wraz warsztatem samochodowym zlokalizowana w Lipniku gm. Stargard,
  - stacja paliw zlokalizowana położona w obrębie Krąpiel gmina Stargard,
  - okręgowa stacja kontroli pojazdów i myjnia pojazdów ciężarowych zlokalizowana w obrębie Strachocin, gmina Stargard,
  - zakład BACKER OBR Sp. z o.o. prowadzący działalność w zakresie produkcji wyrobów elektronicznych (wykonywanie podzespołów dla przemysłu, służące do sterowania urządzeniami z branży HVAC oraz pompami hydraulicznymi) zlokalizowany przy ul. Skandynawskiej 2 w Stargardzie,
  - zakład SPG POLSKA Sp. z o. o. prowadzący działalność w zakresie produkcji opakowań foliowych zlokalizowany przy ul Metalowej 13 w Stargardzie Stargard,
- 9.7. Liczba innych spraw załatwianych w ramach zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego: 63
  - opinii o lokalu przeznaczonym na prowadzenie apteki i punktu aptecznego: 5,
  - uzgodnień warunków zabudowy i zagospodarowania terenu: 20,
  - decyzji płatniczych: 38;

Dominującą pozycję w całości załatwianych spraw w 2016 r. podobnie jak w roku ubiegłym zajmowały stanowiska wydane w ramach uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego, opinie wydawane w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz uzgodnienia dokumentacji projektowej obiektów budowlanych.

X. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W 2016 roku pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu stargardzkiego realizował zadania ukierunkowane głównie na profilaktykę nikotynizmu, zażywania środków psychoaktywnych, HIV/AIDS, promowanie bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego oraz profilaktyki grypy.

I Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Zasięg: powiatowy

dzieci 5 latnie realizujące program – 231 na 1194 ogółem w powiecie, co stanowi 19,3%,

dzieci 6 latnie realizujące program – 153 na 263 ogółem w powiecie, co stanowi 58,1%.

dzieci z innych grup wiekowych - 71

Liczba rodziców objętych edukacją: 148

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych pt. „Nie pal przy mnie, proszę”

Celem programu jest kształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program ma na celu uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia oraz uwrażliwienie na szkodliwość palenia biernego. Głównymi adresatami programu są uczniowie klas I-III szkół podstawowych.

Zasięg: powiatowy

Liczba uczniów w szkołach podstawowych kl. I-III w powiecie stargardzkim to 4232 a biorących udział w programie to 741, co stanowi 17,5 % ogółu.

Liczba rodziców objętych edukacją: 244

Program profilaktyki antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjów „Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjum. Program uczy jak radzić sobie w sytuacjach trudnych, pomaga w umocnieniu poczucia własnej wartości, budowaniu pozytywnego myślenia o sobie i kształtowaniu ważnych umiejętności w kontaktach z ludźmi.

Zasięg: rok szkolny 2015/16: powiatowy

Liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych kl. I –III w powiecie stargardzkim to 3222 a biorących udział w programie to 210, co stanowi 6,5% ogółu.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych kl. IV-IV w powiecie stargardzkim to 3301 a biorących udział w programie to 172, co stanowi 5,2 % ogółu.

Liczba rodziców objętych edukacją: 157

Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu

Celem obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony zdrowia przed skutkami zdrowotnymi, społecznymi i ekonomicznymi wynikającymi z narażenia na dym tytoniowy.

Zasięg: powiatowy

Odbiorców 735 w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,6%

Wybrane działania:

29.05.2016r. podczas akcji lokalnej z okazji Dnia Dziecka organizowanego przez Stargardzkie Centrum Kultury, prowadzono stoisko edukacyjne, we współpracy ze stowarzyszeniem Amazonek

Stokrotka, podczas którego prowadzono loterię, która w swych zagadkach zawierała tematy dotyczące promocji zdrowia. Każde dziecko biorące udział w loterii otrzymywało upominek. Działaniem objęto 35 uczestników loterii oraz udzielono 30 porad dot. profilaktyki nikotynizmu przekazując rozmówcy ulotkę „Jaki jest twój prawdziwy zapach”.

31.05.2016r we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji Stargard przeprowadzono wykład dla 34 uczniów Zespołu Szkół Prywatnych nr 1 w Stargardzie na temat szkodliwości nikotyny oraz konsekwencji prawnych wobec nieletnich.

31.05.2016r we współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Stargardzie zorganizowano przemarsz wielopokoleniowy z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu oraz XII Powiatowego Miesiąca Walki z Rakiem i Promocji Zdrowia. W akcji wzięły udział dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, członkowie stowarzyszeń oraz władze powiatu. Uczniowie na transparentach mieli hasła z zakresu promocji zdrowia, przechodniom rozdawali ulotki edukacyjne a przez megafon głoszone były hasła promujące zdrowie – liczba uczestników około 500 osób.

Kampania społeczna kierowana dla osób palących, obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Kampania adresowana nie tylko do osób dorosłych, uzależnionych od palenia tytoniu, ale również do osób młodych eksperymentujących z papierosami i palących okazjonalnie i towarzysko oraz do osób palących przy innych osobach niepalących, w tym przy dzieciach.

Celem głównym kampanii jest prowadzenie działań edukacyjnych na temat szkodliwości palenia tytoniu oraz zachęcanie osób palących do zerwania z nałogiem.

Zasięg: powiatowy

Odbiorców 302 w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,25%.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano kolejną edycję konkursu, we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Stargardzie oraz Starostwem Powiatowym, który skierowany był do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych pod hasłem.: „Moda na niepalenie”. W kategorii szkoły podstawowe należało wykonać pracę plastyczną a w kategorii szkoły gimnazjalne utwór literacki. W konkursie wzięło udział 37 prac plastycznych i 13 utworów literackich. Nagrody dla osób wyróżnionych i zwycięzców (dyplomy, tablety, słuchawki, smartwotache) ufundował Starosta Stargardzki. Gala wręczenia nagród laureatom odbyła się 22.11.2016 r w Sali Konferencyjnej w Starostwie Powiatowym w Stargardzie, w której wzięło udział 60 osób – laureaci konkursu, rodzice i opiekunowie. Na zakończenie zwycięscy konkursu wyrecytowali swoje utwory – kategoria szkoły gimnazjalne, a prace plastyczne z kategorii szkoły podstawowe wyeksponowano w sali konferencyjnej, gdzie odbywała się gala.

Ponadto w powiecie stargardzkim realizowano wojewódzki konkurs organizowany w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia 2016 pod hasłem „Podejmij właściwą decyzję – drzewko decyzyjne”. Do konkursu zgłosiły się trzy szkoły gimnazjalne – w konkursie na etapie powiatowym wzięło udział 9 uczniów. Zwycięskie prace wybrano 12.12.2016r w PSSE Stargard.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia przeprowadzono trzy wykłady w trzech szkołach podstawowych powiatu stargardzkiego, we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji Stargard, na temat szkodliwości nikotyny i konsekwencji prawnych wobec nieletnich.

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!” skierowany jest do młodzieży szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych oraz ich rodziców. Odnosi się do promocji racjonalnego żywienia i aktywności fizycznej.

Zasięg: powiatowy:

- liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych kl. I –III w powiecie stargardzkim to 3222 a biorących udział w programie to 1273 , co stanowi 39,5% ogółu,
  - liczba uczniów GIM sporadycznie biorących udział w programie – 185,
  - liczba uczniów w szkołach podstawowych kl. V-VI w powiecie stargardzkim to 2150 a biorących udział w programie to 314 , co stanowi 14,6 % ogółu,
  - liczba uczniów SP sporadycznie biorący udział w programie – 22,
- Liczba rodziców objętych edukacją – 275.

Wybrane działania:

W ramach finału zorganizowano konkurs na prezentację promującą wypoczynek bez telewizora, telefonu czy komputera dla szkół realizujących program „Trzymaj Formę!” w roku szkolnym 2015/2016. W konkursie wzięły udział 2 szkoły podstawowe i 4 gimnazja – 12 uczniów. Nagrody dla zwycięzców w postaci tabletów, krokomierzy i zegarków ufundował Starosta Stargardzki.

3. „Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Celem programu jest popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, promocja testowania w kierunku HIV, kształtowanie postaw tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS, ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Zasięg: powiatowy

Odbiorców 2089 w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 1,7%

Wybrane działania:

20.02.2016r prowadzono punkt promocji zdrowia we współpracy ze Starostwem Powiatowym, Stowarzyszeniem Diabetyków oraz Zespołem Szkół Prywatnych numer 1 w Stargardzie, podczas lokalnej akcji ph. Rh(+) Rh(-), promującej testowania grupy krwi.

12.04.2016r. pracownicy PSSE przeprowadzili wykład na temat profilaktyki HIV/AIDS oraz dla członków Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP Oddział Stargard.

19.05.2016r przeprowadzono dwa wykłady/warsztaty w Gimnazjum nr 1 w Stargardzie na temat profilaktyki HIV/AIDS – stygmatyzacja.

13.06.2016r przeprowadzono wykład/warsztat w Gimnazjum nr 1 w Stargardzie na temat profilaktyki HIV/AIDS – stygmatyzacja.

21.11.2016r. przeprowadzono wykład dla osadzonych Zakładu Karnego w Stargardzie na temat profilaktyki zakażeń HIV.

01.12.2016r. pracownik PSSE Stargard pełnił funkcję jurora w okręgowym konkursie Polskiego Czerwonego Krzyża na temat HIV/AIDS.

01.12.2016r. przeprowadzono wykład w Zespole Szkół Prywatnych nr 1 w Stargardzie na temat profilaktyki HIV/AIDS.

Ponadto prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

4. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” - Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”:

Zasięg: powiatowy, rok szkolny 2015/16.

18 z 18 szkół ponadgimnazjalnych zaproszono do udziału w programie, co stanowi 100 %. Program realizowało 5 szkół ponadgimnazjalnych, co stanowi 27,7 %.

Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych kl. I-III w powiecie stargardzkim to 3444 a biorących udział w programie to 107 , co stanowi 3,1 % ogółu.

Ponadto od września do grudnia 2016r. prowadzono rekrutacje szkół do IV edycji programu „Ars, czyli jak dbać o miłość” .

5. Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”

Adresatami programu są dzieci w wieku 3-5 lat. Głównym celem programu jest prowadzenie edukacji prozdrowotnej w zakresie higieny i zdrowia jamy ustnej wśród dzieci, ich opiekunów, rodziców i nauczycieli wychowania przedszkolnego, w placówkach przedszkolnych województwa zachodniopomorskiego. Do partnerów programu należą: Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie oraz Polskie Towarzystwo Stomatologiczne (Oddział w Szczecinie).

Zasięg: rok szkolny 2015/16, 621 (433 dzieci i 188 rodziców) odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,5% ogółu.

Wybrane działania:

07.01.2016r. przeprowadzono szkolenie indywidualne w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Stargardzie dla koordynatora Przedszkola Miejskiego nr 2 oraz „Tęczowa Przygoda” realizującego Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy, skierowany do dzieci w wieku od 3 do 5 lat.

6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Cel i adresaci programu: adresatami programu są uczniowie uczęszczający do pierwszych klas gimnazjalnych w województwie zachodniopomorskim. Celem programu jest nie tylko zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych, lecz także przeciwdziałanie innym zachowaniom problemowym, które mogą występować u młodych ludzi.

Zasięg: rok szkolny 2015/16,

601 (349 uczniów, 252 rodziców) odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,49 %.

Wybrane działania: zorganizowano etap powiatowy Wojewódzkiego Przeglądu Form Artystycznych, który odbył się w styczniu 2017r.

II Główne akcje realizowane na terenie powiatu:

1. Bezpieczne Ferie

Cel i adresaci akcji: promowanie bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku zimowego wśród dzieci, młodzieży i ich opiekunów powiatu stargardzkiego.

Zasięg: powiatowy, 1104 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,91 %.

Wybrane działania:

W związku z wypoczynkiem zimowym umieszczono na stronie internetowej PSSE informacje na temat bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego oraz wystosowano 2 pisma do placówek oświatowo wychowawczych, samorządów lokalnych oraz mediów (łącznie 204 odbiorców) z wytycznymi dotyczącymi działań w zakresie bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Przeprowadzono 4 pogadanki (89 odbiorców) poruszając tematy niebezpieczeństw grążących ze strony zamrożonych akwenów, zabaw na śniegu, chorób brudnych rąk, nieracjonalnego odżywiania z wykorzystaniem metod wizualizujących oraz 7 (łącznie 161 odbiorców) wykładów na temat promocji zdrowego żywienia i profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych.

2. Bezpieczne Wakacje.

Cel i adresaci akcji: promowanie bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku letniego wśród dzieci, młodzieży i ich opiekunów.

Zasięg: powiatowy

1548 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu co stanowi 1,28%

Wybrane działania: Podczas działań w ramach akcji bezpieczne wakacje 2016 na przestrzeni maja i sierpnia pion OZiPZ przeprowadził 6 wykładów i 7 pogadanek z młodzieżą placówek oświatowo

– wychowawczych, prowadzono stoisko edukacyjne podczas którego udzielano porad na temat bezpiecznych zachowań podczas wakacji, zorganizowano wystawę prac konkursowych ph. Bezpieczne wakacje, który PSSE Stargard zorganizowała we współpracy ze Starostwem Powiatowym i Komendą Powiatową Policji.

3. Światowy Dzień Zdrowia

Cel i adresaci akcji: rozpowszechnianie wiedzy na temat sposobu wykrywania, leczenia i profilaktyki cukrzycy.

Zasięg: powiatowy, 658 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,54%

Wybrane działania:

04.03.2016r. oraz **16.03.2016r.** przeprowadzono wykład w Gimnazjum nr 1 w Stargardzie na temat racjonalnego odżywiania , jako ważnego aspektu w profilaktyce cukrzycy.

01.04.2016r. w ramach obchodów Światowych Dni Zdrowia ph.: „Pokonaj cukrzycę” przeprowadzono 2 pogadanki z dziećmi Przedszkola Miejskiego nr 2 w Stargardzie na temat zalet zdrowego odżywiania, które ma duże znaczenie w profilaktyce cukrzycy.

4. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Cel i adresaci akcji: uświadamianie społeczeństwa na temat konsekwencji nadużywania antybiotyków.

Zasięgi: powiatowy

204 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu co stanowi 0,16 %

5. Dopalacze - profilaktyka używania „nowych narkotyków”.

Cel i adresaci akcji: zapobieganie zażywaniu środków psychoaktywnych wśród młodzieży oraz propagowanie ciekawych form spędzania czasu.

Zasięg: powiatowy, 927 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,76 %.

Wybrane działania:

14.04.2016r. podczas szkolenia zorganizowanego przez Zakład Karny w Stargardzie, pracownik PSSE przedstawił informacje dotycząc szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej oraz przekazał materiały edukacyjne (ulotki oraz prezentacje multimedialne na temat m.in. profilaktyki tzw. dopalaczy).

28.04.2016r. we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji Stargard przeprowadzono dwa wykłady dla uczniów Gimnazjum nr 2 w Stargardzie na temat szkodliwości środków psychoaktywnych oraz konsekwencji prawnych wobec nieletnich.

13.07.2016r we współpracy z KPP Stargard zorganizowano szkolenie dla kadry Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo Wychowawczych w Stargardzie na temat profilaktyki zażywania dopalaczy wśród młodzieży.

19.09.2016r we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji ze Stargardu prowadzono stoisko edukacyjne podczas festynu rodzinnego na osiedlu Kluczewo w Stargardzie. Podczas zabawy planszowej poruszano z dziećmi tematy dotyczące bezpieczeństwa a rodzicom udzielano porad na temat profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych przez młodzież.

04.10.2016r we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie przeprowadzono wykład na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy z uczniami Zespołu Szkół nr 1 w Stargardzie.

24.10.2016r we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji ze Stargardu przeprowadzono wykład w Gimnazjum Katolickim w Stargardzie na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy.

25.10.2016r we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji ze Stargardu przeprowadzono 2 wykłady w Zespole Szkół Prywatnych nr 1 w Stargardzie na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy.

27.10.2016r we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji ze Stargardu przeprowadzono wykład w Zespole Szkół Prywatnych nr 1 w Stargardzie na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy.

07.12.2016r. przeprowadzono wykład, we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji, w Szkole Podstawowej w Kobylance, na temat profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych.

09.12.2016r. przeprowadzono dwa wykłady, we współpracy z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji, w Gimnazjum nr 1 w Stargardzie, na temat profilaktyki zażywania środków psychoaktywnych.

6. Europejski Tydzień Szczepień, w tym akcja „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Cel i adresaci akcji: promowanie szczepień wśród dorosłych i dzieci

Zasięg: 126 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,10 %.

III Wybrane dodatkowe działania lokalne i pilotażowe (dla wyznaczonych powiatów)

Głos Profilaktyki.

Cel i adresaci działania: informowanie o szkodliwym działaniu środków psychoaktywnych wśród młodzieży.

Zasięg: powiatowy, 109 odbiorców w stosunku do 120593 mieszkańców powiatu, co stanowi 0,09 %.

Wybrane działania:

01.06.2016r odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród laureatom konkursu „Młodość bez uzależnień” zorganizowanego w ramach akcji Ogólnopolski Głos Profilaktyki, który Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Stargardzie zorganizowała we współpracy ze Starostwem Powiatowym oraz Komendą Powiatową Policji w Stargardzie.

XI PODSUMOWANIE STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU

11.1 Na podstawie przeprowadzonej analizy zgłoszeń otrzymanych od lekarzy można stwierdzić, że w porównaniu do roku 2015 odnotowano:

- znaczny spadek zachorowań na płonicę z 239 przypadków w 2015r. do 85 przypadków w 2016r.
- znaczny spadek zachorowań na ospę wietrzną z 673 przypadków w 2015r. do 355 przypadków w 2016r.
- zachorowania na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO utrzymują się na stałym poziomie.
- nieznacznie spadła liczba wywiadów przeprowadzanych w związku z pokąsaniem przez zwierzęta z 145 wywiadów w 2015r. do 120 wywiadów w 2016r.

Pozostałe choroby zakaźne utrzymują się na poziomie porównywalnym do roku 2015.

Zgłaszalność chorób zakaźnych ulega systematycznej poprawie po pismach interwencyjnych wysyłanych przez PPIS w Stargardzie.

Liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień wzrasta. W związku z powyższym wystosowano 8 upomnień do rodziców uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, wydano 4 postanowienia. W 6 przypadkach przekazano do Wojewody Zachodniopomorskiego tytuły wykonawcze w celu nałożenia grzywny na osoby uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych u dzieci. Na dzień 31.12.2016r. zgłoszono 21 dzieci, których rodzice uchylają się od wykonania szczepień.

W trakcie kontroli gabinetów stomatologicznych prowadzono nadzór nad preparatami do wybielania zębów – przeprowadzono 44 kontrole – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pracownicy Sekcji przeprowadzili szkolenie z zakresu chorób zakaźnych, działań poekspozycyjnych, szczepień dla osób zajmujących się tematyką BHP w zakładach pracy oraz dotyczące narażenia na biologiczne czynniki chorobotwórcze zorganizowane dla Kuratorów Sądowych Sądu Rejonowego w Stargardzie.

11.2. Stan sanitarny zakładów leczniczych ulega ciągłej poprawie, prowadzone są prace remontowe i modernizacyjne. Na terenie istniejących zakładów leczniczych rozpoczęły działalność inne podmioty prowadzące działalność w zakresie usług medycznych. Wszystkie placówki dążą do poprawy funkcjonalności, stanu technicznego pomieszczeń i zapewnienia jak najlepszej kompleksowej obsługi pacjentów.

11.3. W przypadku wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi głównymi parametrami, które powodują, iż woda nie odpowiada wymaganiam sanitarnym są w dalszym ciągu przekroczenia zawartości manganu, żelaza, jonu amonowego oraz podwyższona mętność. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody (bakteriami grupy coli) występowały sporadycznie. Jakość wody w basenach kąpielowych nie stwarzała zagrożenia dla osób kąpiących się. W kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli jakość wody odpowiadała wymaganiam sanitarnym dla wody do kąpieli.

11.4. Na terenie powiatu stwierdza się poprawę stanu sanitarno - technicznego szkół i placówek oświatowo – wychowawczych. Dyrektorzy placówek w miarę pozyskiwanych środków finansowych przeprowadzają remonty i modernizacje obiektów. Poprawę warunków sanitarno – higienicznych i technicznych uzyskano w 9 placówkach (wyegzekwowano zalecenia zawarte w 11 decyzjach administracyjnych).

11.5. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia poprawia się. Jednakże stwierdzono przypadki naruszenia stanu sanitarnego bieżącego – brak utrzymania czystości bieżącej, stwierdzono w obrocie produkty przeterminowane, co poskutkowało nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego. Wobec podmiotów, u których podczas przeprowadzanych urzędowych kontroli stwierdzono naruszenia obowiązujących przepisów prawnych prowadzono postępowanie administracyjno – egzekucyjne przymuszające do wykonania nałożonych obowiązków.

11.6. Zakres działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2016 roku skupiony był przede wszystkim na realizacji zadań w zakresie m.in. profilaktyki bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego i letniego, HIV/AIDS, profilaktyki antytytoniowej, zażywania środków psychoaktywnych, których adresatami byli uczniowie stargardzkich szkół oraz mieszkańcy powiatu stargardzkiego – ok.16 000 osób. Ponadto koordynowano kolejne edycje programów profilaktyki niktynizmu: „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie , proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” i programu promującego zdrowy styl życia pt. „Trzymaj Formę!”, programu pt. „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych oraz programu promującego zdrowie jamy ustnej „Zdrowe zęby mamy marchewkę zajadamy”. W 2016r koordynowano również realizację nowego programu edukacyjnego z zakresu profilaktyki niktynizmu pt. „Bieg po zdrowie”, którego adresatem są uczniowie szkół podstawowych. Przedstawiciel PSSE był jurorem w konkursie między przedszkolnym promującym zdrowy styl życia pt. „Zula Zdrowuła” oraz w okręgowym konkursie zorganizowanym przez Polski Czerwony Krzyż na temat profilaktyki HIV/AIDS.

W 2016 roku przeprowadzono 12 wizytacji w placówkach oświatowo - wychowawczych powiatu stargardzkiego, których celem była ocena przedsięwzięć prozdrowotnych. Monitorowano również przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie powiatu stargardzkiego. Ponadto pracownicy PSSE Stargard brali udział w uroczystych obchodach z okazji Światowego Dnia Cukrzycy, które organizowało Starostwo Powiatowe w Stargardzie.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Stargardzie

lek. Dacek Paczewski

